

خلاصه

کلمات کلیدی: گرمایش القائی - کوره القائی - کوره بدون هسته - کوره کانالی -

متعادل کردن بار - تصحیح ضریب قدرت

امروزه کوره های القائی یکی از اساسی ترین نیازهای صنعت می باشد و درواقع می توان

گفت بسیاری از صنایع به نوعی به این نوع کوره ها وابستگی دارند. این کوره ها انواع

مختلفی دارند که در این پایان نامه سعی شده است یکی از پرکاربرد ترین آنها ، کوره های

القائی ذوب با فرکانس شبکه مورد بررسی قرار گیرد.

در این پایان نامه سعی بر تدوین دانش فنی در زمینه کوره های القائی ذوب با فرکانس

شبکه بوده است تا در آینده مورد استفاده صنعتگران و دانش پژوهان قرار گیرد . مسائلی

از قبیل انواع کوره های ذوب ، حفاظت کوره ها ، مساله تصحیح ضریب قدرت و متعادل

کردن بار در این پایان نامه مورد یوجه قرار گرفته است .

ابتدا سعی شده است . اصول کلی گرمایش القائی با استفاده از قانون الکترومغناطیس

فارداری و درواقع طرز کار کلی کوره القائی بیان گردد. در ادامه ، انواع کوره های القائی ذوب

با فرکانس شبکه مورد بررسی قرار می گیرند و نحوه عملکرد هر یک بیان می شود . سپس

تجهیزات جانبی این نوع کوره ها مورد توجه قرار می گیرد. پس از آن بررسی مدارهای

مورد استفاده به منظور جبران سازی ضریب قدرت و متعادل سازی پرداخته می شود.

در انتهای آنچه انتخاب پارامترهای این نوع کوره ها بیان می گردد. به منظور حصول نتایج

فوق ، استفاده از مراجع و منابع معتبر خارجی ، سایت های اینترنت و همچنین استاندارد های جهانی (IEC) مدنظر بوده است .

پس از بررسی کامل این نوع کوره ها می توان به منظور ذوب ماده مورد نظر، پارامترها و مشخصات کوره مناسب را انتخاب کرد و با استفاده از آن و با کمک دانش فنی کارشناسان مکانیک می توان به ساخت این نوع کوره ها اقدام کرد و گام مهمی در زمینه خودکفایی صنعتی برداشت .

فهرست مطالب

فصل اول

مقدمه

۱- تاریخچه مختصری از گرمايش القائی

۲- طبقه بندی کوره های القائی از نظر فرکانس

۳- کاربرد گرمايش القائی در صنعت

فصل دوم

اصول گرمايش القائی و مزایای آن نسبت به سایر روشها

۱- مقدمه

۲- اساس گرمايش القائی

۳- اساس کارکوه القائی

۴- توزیع جریان گردابی دریک میله توپر

۵- مزایای گرمايش القائی نسبت به سایر روش ها گرمادهی

فصل سوم

انواع کوره های القائی ذوب (فرکانس شبکه)

۱- مقدمه

۲- کوره های القائی بدون هسته

۳-۳ - کوره القائی کانالی

۳-۱-۱ - کوره القائی کانالی خودریز

فصل چهارم

تجهیزات جانبی و نقش آنها در عملکرد کوره های القائی

۴-۱ - مقدمه

۴-۲- سیستم های حفاظتی

۴-۲-۱ - وسیله ایمنی اتصال زمین

۴-۲-۲- رله فشاری

۴-۲-۳ - رله های ولتاژ زیاد و جریان زیاد

۴-۲-۴ - رله های حرارت زیاد

۴-۲-۵ - تخلیه بار خازن ها

۴-۳- سیستم خنک کنندگی

۴-۴- مواد دیرگذار

۴-۴-۱- آسترکشی کوره

۴-۵- سیستم تخلیه مذاب

۴-۶- بانک خازن

۴-۶-۱- حفاظت خازن ها

۷-۴ - سیم پیچ کوره های القائی

۷-۱ - ضریب کیفیت سیم پیچ کوره

۸-۴ - ترانسفورماتور

۹-۴ - سلف کوره های القائی

۱۰-۴ - طرح کلی یک کوره القائی

۱۱-۴ - مسئله « پل » در کوره های القائی

۱۲-۴ - خطرقراره های مرطوب

فصل پنجم

اصول جبران سازی بارومتعادل کردن آن

۱-۵ - مقدمه

۲-۵ - تصحیح ضریب قدرت و جبران سازی

۳-۱ - مدار متعادل کننده ایده آل

فصل ششم

انتخاب مشخصات اصلی کوره های القائی ذوب

۱-۶ - مقدمه

۲-۲ - انتخاب مشخصات ظاهری کوره

۳-۲ - انتخاب مشخصات اصلی کوره های القائی ذوب

۱-۶- مقدمه

۲- انتخاب مشخصات ظاهری کوره

۳- انتخاب فرکانس مناسب

۴- انتخاب توان مورد نیاز

۵- انتخاب ظرفیت کوره

فصل هفتم

نتیجه گیری و پیشنهاد

منابع و مراجع

فصل اول

مقدمه

صنعت متالوژی یا به عبارت دیگر صنعت ریخته گری و علم یکی از کهن ترین علوه صنایعی است که بشربه آن پرداخته است و در آن پیشرفت کرده است . مهمترین مساله ای که در این زمینه از دیرباز وجود داشته و ذهن بشر به آن معطوف بوده است مساله ذوب کردن مواد مختلف می باشد که برای ساخت ابزارآلات و وسائل مختلف مجبور به انجام آن بوده است .

شاید به جرات بتوان ادعا کرد که استفاده از نیروی الکتریسته برای ذوب کردن مواد، نقطه عطف صنعت متالوژی بوده است . در این زمینه کوره های القائی، پرکاربردترین کوره ها در این زمینه بوده اند که با استفاده از ایجاد گرما توسط نیروی مغناطیسی کارمی کنند و مزایای پرشماری نسبت به سایر روشها ذوب دارند که در فصل دوم بدان می پردازیم .

۱-۱- تاریخچه مختصه از گرمایش القائی (۵)

تاریخ کشف پدیده القای مغناطیسی به سال ۱۸۳۱ م برمی گردد. در نوامبر آن سال مایکل فارادای دو سیم پیچ را بر روی یک حلقه آهنی پیچید و نشان داد که هنگامی که یک جریان متناوب را به یکی از دو سیم پیچ وصل کنیم یک ولتاژ در دیگر القای شود . این کشف، منجر به تولید ترانسفورماتور و تجهیزات وابسته به آن گردید و تا مدت ها تمامی سعی و تلاش متخصصان برگسترش و توسعه این نوع تجهیزات متمرکز شده بود.

در سالهای پایان قرن نوزدهم بود که کاربردهای عملی گرمایش القائی شناخته شد و اولین

کاربرد شناخته شده، ذوب فلزات بود در آغاز از کوره هائی با بوته فلزی استفاده می شد

ولی این روش به علت معاویت زیاد به سرعت منسوخ شد و پس از آن سه تن از متخصصین

به نامهای فرانتی^۱، کولبی^۲ و کلین^۳ روش ذوب را توسعه دادند و در واقع اولین کوره ذوب

واقعی را ساختند که جریان، مستقیماً در مذاب القائی شد و با فرکانس برق شهر کار می

کرد. در آغاز این نوع کوره ها به صورت یک اجاق حلقوی شکل بودند که مشکلات فراوانی

منجمله مشکلات ناشی از نیروهای مکانیکی حاصل از تداخل جریان فوکوی القائی

در ذوب و جریان سیم پیچ اولیه را داشتند. مشکل دیگر این نوع کوره ها اثر «فشار^۴»

بود که باعث می شد ذوب از هم کسیخته شود و بنابراین مسیر الکتریکی که برای القائی

لازم است قطع می شد و گرمایش متوقف می گشت. این مشکل در مورد ذوب فلزات

غیرآهنگی به مراتب حادتر بود.

1- T1 Ferranti

2- Colby

3- Kjellin

4- Pinch effect

در سال های اولیه قرن بیستم کوره های حلقوی کنار گذاشته شدند و شخص دیگری به نام نورث راپ^۱ یک کوره استوانه ای شکل با یک منبع تغذیه فرکانس بالا ساخت . فرکانس بالا توسط روشهای ابتدائی مانند استفاده از ژنراتور جرقه^۲ تولید می شد که هزینه های زیادی داشت و مقررین به صرفه نبود ولی به هر حال این نوع کوره ها اولین نوع کوره های الکایی بدون هسته^۳ بودند . در سال ۱۹۲۲ م مشکل زیاد بودن هزینه ، با پیشرفت موتور- ژنراتور ، که قابلیت تولید چند صد کیلو وات را در فرکانس های بالا (تا حدود ۹۶۰ هرتز) داشت تا حد زیادی کم شد . در سال ۱۹۶۰ م مبدل های نیمه های دی فرکانس ، جایگزین موتور- ژنراتورها شدند .

به دنبال استفاده از گرمایش الکایی به منظور ذوب فلزات ، سایر کاربردهای گرمایش الکایی شدیداً مورد تقاضا واقع شد . این تقاضاها شامل سخت کاری فولاد و عملیات حرارتی قطعات حساس بود . در سال ۱۹۲۷ م شرکت فولاد میدوال^۴ برای اولین بار از این تکنیک برای سخت کاری فولاد استفاده کرد . در سال ۱۹۳۰ م نیز شرکت میل لنگ سازی اوهایو^۵ به منظور استحکام بیشتر میل لنگ های خود از گرمایش الکایی به منظور عملیات حرارتی بر روی میل لنگ استفاده کرد .

-
- 1- North rup
  - 2- Spark –gap generator
  - 3- Creless Furnace
  - 4- Midvale Coreless Steel Co
  - 5- Ohio Crankshaft Co

جنگ جهاین دوم یک حرکت جدی برای توسعه واستفاده از گرمایش القائی را باعث شد که مشخصا برای تولید اجزاء توب، خمپاره، گلوله و همچنین تولید اجزا مختلف تانک ها و زره پوش ها مورد استفاده قرارمی گرفت و باعث پیشرفت چشمگیری در این صنعت شد. بسیاری از پیشرفت های اخیر در این صنعت ناشی از پیشرفت مبدل های فرکانسی نیمه هادی که در سال ۱۹۶۷ م ساخته شد می باشد. دردهه های اخیر راندمان این نوع مبدل ها افزایش چشمگیری داشته است و به حدود ۹۵ درصد (بر حسب مقدار انرژی که از فرکانس شبکه به فرکانس مورد نظر تبدیل می کنند) رسیده است.

۲-۱- طبقه بندی کوره های القائی از نظر فرکانس

کوره های القائی انواع مختلفی دارند که برای کاربردهای مختلفی ساخته شده اند. در اکثر منابع و مراجع این کوره ها براساس فرکانسی که توسط آن تغذیه می شوند طبقه بندی شده اند بین ترتیب که معمولاً به سه گروه زیر دسته بندی می شوند.

الف - کوره های القائی فرکانس شبکه

این کوره ها که با فرکانس ۵۰ هرتز در اروپا و ۶۰ هرتز در آمریکا کارمی کنند، معمولاً برای ذوب مواد یا گرم نگاهداشتن مواد در مقادیر زیاد بکار می روند. این نوع کوره ها چون نیاز به هیچ گونه تغییر فرکانس ندارند. دارای ساختمانی ساده می باشند و تنها

مساله مهم در این نوع کوره ها ، مساله تصحیح ضریب قدرت و یکسان کردن بار برروی

سه فاز^۱ می باشد .

ب - کوره های القایی با فرکانس متوسط

این نوع کوره ها معمولاً با فرکانس ۵۰۰ هرتز تا ۵۰ کیلو هرتز کارمی کنند. البته سازند

های مختلف ، حدود مختلفی برای تعیین فرکانس متوسط دارند. در این نوع کوره ها

معمول از یک موتور القایی که به یک ژنراتور متصل است برای تولید فرکانس مورد نیاز

استفاده می کنند. البته اخیراً از مبدل های فرکانسی نیمه هادی برای این منظور استفاده

می کنند.

ج - کوره های القایی با فرکانس زیاد (فرکانس رادیوئی)

این نوع کوره ها در فرکانس ۵۰ کیلو هرتز تا ۱۰ مگاهرتز و بیشتر کارمی کنند و معمولاً

برای سخت کاری و عملیات حرارتی استفاده می شود زیرا همان گونه که بعداً خواهیم دید

عمق نفوذ با فرکانس کارنسبت معکوس دارد (عمق نفوذ این کوره ها ۰/۱ تا ۲ میلی

متر است). در این نوع کوره ها نیز فرکانس توسط موتور - ژنراتورها و یا مبدل های نیمه

هادی (تریستوری) تامین می شود.

۱-۳- کاربرد گرمای القائی در صنعت

۱- ذوب فلزات مختلف ، مانند فولاد ، چدن ، مس ، آلومینیم ، برنج^۱ و ... در صنایع

ریخته گری .

۲- پیش گرم کردن شمش در صنایع آهنگری (فورج) ، جهت گرم کردن و شکل دادن

قطعات مختلف به وسیله پرس ، نورد و ...^۲

۳- سخت کاری در صنایع ماشین سازی ، جهت سخت کاری سطحی قطعات ، مانند

چرخ دنده میل لنگ ، میل پولس و ...^۳

۴- کوره های آزمایشگاهی ، جهت آلیاژ سازی و اندازه گیری تنیش ، خم شوکش

در درجه حرارت معین قطعات و ...^۴

۵- جوشکاری موضعی و جوشکاری قطعات خاص^۵

۶- سخت کاری موضعی^۶

در این پژوهه بحث اصلی بر روی کوره های القائی ذوب فرکانس شبکه می باشد و در فصل

دوم به بحث در مورد اساس گرمایش القائی و نحوه ایجاد آن می پردازیم و سپس به مزایای

پرشمار این نوع گرمایش نسبت به سایر روشها می پردازیم . در فصل سوم یک بررسی در

- 1- melting of metals
- 2- preheating for forging
- 3- Surface heating
- 4- Lab induction heater
- 5- brazing and soldering
- 6- Case hardening

مورد انواع کوره های القائی فرکانس شبکه انجام می دهیم و کاربرد انها و مزایا و معایب آنها را بیان می کنیم . در فصل چهارم به معرفی تجهیزات جانبی و ملحقات این نوع کوره ها می پردازیم و نقش هریک را در عملکرد کوره های القائی بررسی می کنیم . فصل پنجم این پایان نامه به بحث در مورد مهمترین مساله کوره های القائی فرکانس شبکه که مساله جبران سازی و متعادل نمودن بار می باشد می پردازد . فصل ششم این پروژه اختصاص به چگونگی انتخاب مشخصات اصلی کوره های القائی برای یک کاربرد خاص دارد . در فصل پایانی نیزیک نتیجه گیری از کل بحث به همراه پیشنهادهایی در زمینه کوره های القائی ارائه خواهد شد .

فصل دوم

اصول و گرمای الگائی و مزایای آن نسبت به سایر روشها

۱-۲ - مقدمه

حرارت و گرما همواره ناشی از تلفات می باشد و در این نوع از گرمایش نیز از تلفات هیسترزیس و فوکو استفاده می کنیم ، تلفاتی که دراکثر تجهیزات الکتریکی مانند ترانسفورماتور و ماشین های الکتریکی مضراست وسعی براین است که مقدار این تلفات به حداقل ممکن برسد .

به طور کلی یک سیستم گرمایش القائی شامل یک منبع تغذیه با جریان ، متناوب ، یک سیم پیچ و یک قطعه که باید تحت حرارت قرار بگیرد می باشد . اتفاق اصلی و اساسی مابین قطعه کار و سیم پیچ رخ می دهد. در این مورد نقش منبع تغذیه در مورد فرکانس و میزان جریان سیم پیچ اهمیت دارد . این دوفاکتور مهم و اساسی است که تاثیرات الکتریکی و حرارتی بر قطع کار می گذارند.

۲-۲- اساس گرمایش القائی (۵,۶)

همانطوریکه گفته شد گرمایش القائی برپایه دومکانیسم اتلاف انرژی استوار است. این دومکانیسم یکی ، تلفات جریان فوکو ( ) یا تلفات فوکو و دیگری تلفات هیسترزیس می باشد. در مواد غیر مغناطیسی مانند آلمینیوم ، مس و چدن (در دمای بالاتر از نقطه کوری) تنها مکانیسم اول ، یعنی تلفات انرژی به علت قانون ژول تاثیرگذار است ولی

در مواد فرومغناطیسی مانند فولاد و چدن (دردمای پائین تر از نقطه کوری) ، تلفات هیسترزیس زیس نیز نقش دارد. یک توضیح ساده ولی مفید برای تلفات هیسترزیس این است که این تلفات در اثر اصطکاک بین مولکول ها ، یا به عبارت دیگر بین دوقطبی های مغناطیسی^۱ بوجود می آید .

هنگامی که یک ماده فرمغناطیسی ابتدا در یک جهت وسیع درجهت دیگر مغناطیسی می شود ، این دوقطبی را می توان همانند یک آهن ربا فرض کرد که با هر بار تغییر جهت میدان مغناطیسی که درنتیجه تغییرجهت جریان متناوب ایجاد می شود ، می چرخند . مقدار افزایش این تلفات با نرخ افزایش تغییرجهت میدان و یا درواقع همان فرکانس جریان الکتریکی متناسب است .

تلفات جریان گردابی^۲ و تولید تلفات ژول که بدان مربوط می باشد توسط همان روابط معمول مدارهای جریان متناوب و یا مدارهای جریان مستقیم توصیف می شود. همانند دیگر جریان الکتریکی، جریان گردابی نیز به یک مسیر کاملا بسته نیاز دارد. هنگامی که این جریان جاری می شود یک افت ولتاژ که توسط قانون اهم ($V=RI$) تعیین می گردد، ایجاد می شود که R مقاومت مسیر جریان است. هنگامی که یک افت ولتاژ اتفاق می افتد انرژی الکتریکی به انرژی حرارتی یا گرما تبدیل می شود. این تبدیل را می توان با تبدیل انرژی پتانسیل به انرژی جنبشی در سیستم های مکانیکی ، هنگامی که مثلا یک

1- Magnetic dipole

2- Eeating patterns

جسم از از ارتفاع معین به علت نیروی جنبه به زمین سقوط می کند مقایسه کرد. در سیستم های الکتریکی، حرارتی که توسط افت ولتاژ بوجود می آید. توسط رابطه $VI^2=RI^2$ تعیین می شود. دقت کنید که رابطه بیان کننده میزان توان تلف شده است و واحد آن انرژی برو واحد زمان است.

سوالی که در این لحظه به ذهن می رسد این است که جریان گردابی به چه صورتی در قطعه کار القاء می شود فهم این موضوع برای طراحی سیم پیچ های القاء کننده و کنترل مقدار حرارت والگوهای حرارتی^۱ ضروری است.

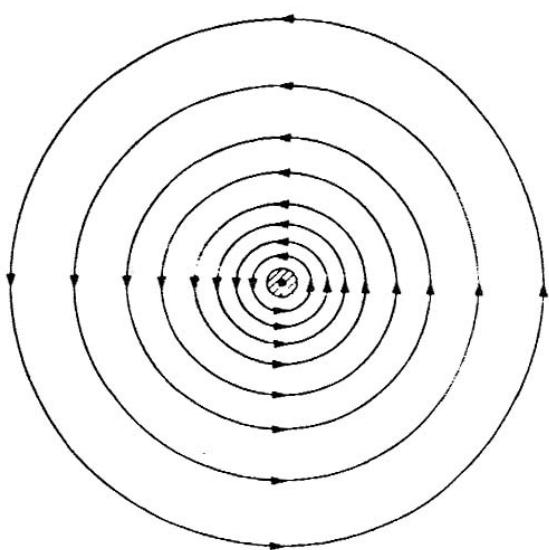
اصل پدیده این مربوط به این است که هر میدان مغناطیسی توسط یک جریان الکتریکی ایجاد می شود این جریان dc باشد و یا ac .

در مورد یک هادی حامل جریان dc ، جهت میدان مغناطیسی (یا به عبارت بهتر میدان القای مغناطیسی) عمود بر جهت جریان است و شدت آن هرچه که از هادی دورتر می شویم کمتر می شود. همچنین شدت میدان مغناطیسی متناسب با جریان است. جهت میدان یا مسیر خطوط القای مغناطیسی توسط قانون « دست راست » تعیین می شود.

شکل (۱-۲) این موضوع را نشان می دهد. بدین صورت که انگشت شست جهت جریان را نشان می دهد و جهت بسته شدن انگشتان ، جهت مغناطیسی را نشان می دهد.

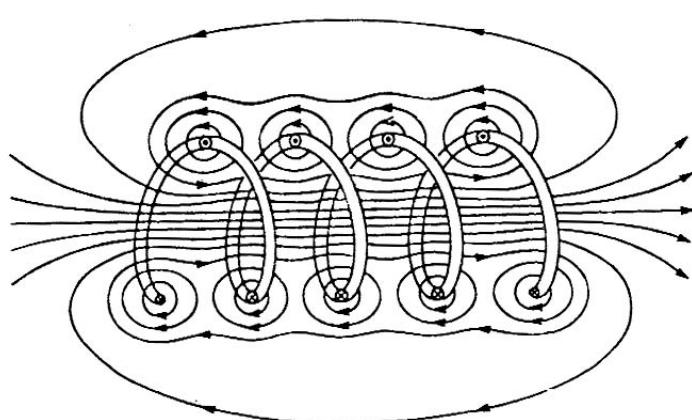

1- Heating patterns

شکل (۲-۱): میدان مغناطیسی هر یک هادی الکتریکی که حامل جریان الکتریسیته است جهت جریان به طرف بیرون کاغذ است

اگریک جریان dc را به یک سیم پیچ سلئوئیدی وصل کنیم شدت میدان در داخل سیم پیچ زیادرت و بیرون از سیم پیچ کمترمی شود . (شکل ۲-۲)

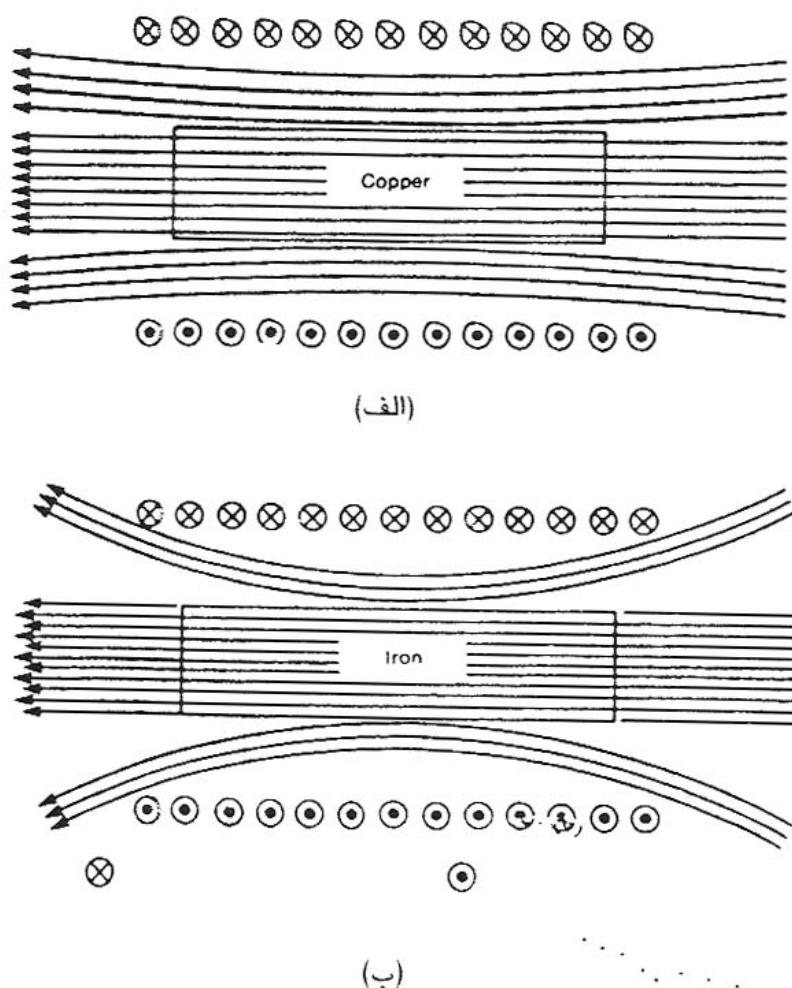

شکل (۲-۲): نمایی از میدان مغناطیسی حاصل از یک سیم پیچ حامل جریان الکتریسیته

شدت میدان مغناطیسی در بین حلقه های کنارهم خیلی کم است . و علت آن این است که القای مغناطیسی در حلقه های کنارهم ، دارای علامت مختلف است بنابراین هم دیگر را خنثی می کنند. حال تصور کنید که هنگامی که یک میله توپررا وارد یک سیم پیچ که حامل جریان dc است وارد کنیم چه اتفاقی برای میدان مغناطیسی می افتد ؟

شکل (۳-۲).

اگر میله ، فرومغناطیسی نباشد میدان هیچ تغییری نمی کند. از طرف دیگر اگر یک میله آهنی را درون سیم پیچ قراردهیم تعداد خطوط القای مغناطیسی به طور چشمگیری افزایش می یابد . به همین علت گفته می شود گذر دهی آهن بزرگتر از گذر دهی مواد غیر مغناطیسی است . در عمل برای محاسبات الکتریکی لازم است که گذر دهی نسبی برای ما مشخص باشد. گذر دهی مواد غیر مغناطیسی مساوی با گذر دهی هوا می باشد. و گذر دهی نسبی آنها برابر یک می باشد . در مقابل ، مواد مغناطیسی دارای گذر دهی بزرگتر از یک می باشند.

شکل (۳-۲): تاثیر ورود یک میله بر روی میدان مغناطیسی القائی (فلوی مغناطیسی) در داخل یک سیم

پیچ که حامل جریان الکتریکی است (الف) میله غیر مغناطیسی (مس) (ب) میله مغناطیسی (آهن)

هنگامی که یک میله توپرهادی را درون یک سیم پیچ، که حامل جریان dc است قرارمی دهیم هیچ جریان گردابی در آن القاء نمی شود. اگر به جای جریان dc از جریان ac استفاده کنیم هم جریان گردابی القاء می شود و هم گرما ایجاد می شود.

برای کمک به فهم بهتر این موضوع فرض کنید که یک سیم پیچ به دور یک استوانه توخالی با ضخامت کم^۱ (از جنس همان ماده هادی که در قسمت قبل بحث شد) پیچیده شده است .

هنگامی که سیم پیچ به جریان متناوب متصل است یک میدان مغناطیسی دورتا دور سیم پیچ را احاطه می کند ولی جهت و مقدار این میدان با هر بار تغییر جهت و مقدار جریان متناوب تغییرمی کند. این باعث می شود که تعداد خطوط میدان یال به عبارت دیگر شار مغناطیسی که این استوانه را قطع می کند تغییر کند که فارادی در اواسط سال ۱۸۰۰ م در آزمایشات خود فهمید که این تغییر شار باعث القای یک ولتاژ می شود. در این مورد اخیر، ولتاژ یا نیروی الکترو مغناطیسی که در این استوانه القاء می شود توسط رابطه زیر بدست می آید:

$$E_{sleeve} = -N(\Delta\phi / \Delta t) \quad (1-2)$$

در این رابطه N تعداد دور سیم پیچ و میزان تغییر شار بر حسب Wb/s است . رابطه فوق به قانون فارادی معروف است .

این مشخص است که شدت میدان مغناطیسی که با تغییرات جریان الکتریکی مشخص می شود بستگی به مقدار جریان دارد . بنابراین در یک سیم هادی یا یک سیم پیچ ، حداقل وحداکثر شدت میدان مغناطیسی در همان لحظه ای که جریان حداقل وحداکثر

است اتفاق می افتد مقدار برابر با صفر است . با توجه به شکل (۴-۲) مشخص است که هنگامی بیشترین مقدار خود را دارد که منحنی جریان از صفر بگذرد بدین دلیل که وقتی جریان از صفر می گذرد ولتاژ القاء شده در استوانه ، بیشترین مقدار خود را دارد . به علت وجود علامت منفی در قانون فارادی ، علامت جریان القائی مخالف جریان سیم پیچی است و جهت آن توسط قانون " دست راست " تعیین می شود . در مورد استوانه نازک ، تعیین جریان گردابی و میزان حرارت نسبتا آسان است . شاژ مغناطیسی توسط رابطه زیر محاسبه می شود^۱ .

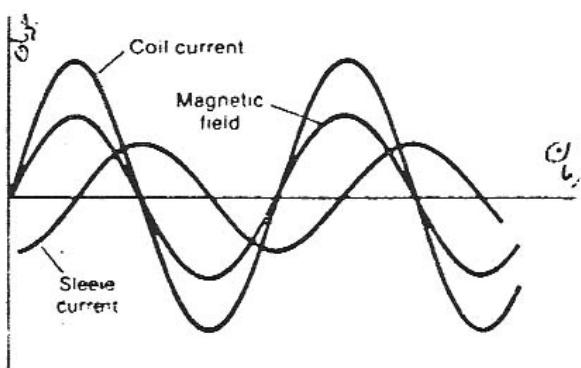
$$\phi = (\mu \cdot I_c n) / (\pi r^2) . \quad (2-2)$$

در این رابطه جریان سیم پیچ است و ثابت گذرهای خلاء است ( ) و n تعداد دور سیم پیچ در واحد طول است و π شعاع متوسط دورهای سیم پیچ است . همچنین مقاومت استوانه از رابطه بدست می آید که p مقاومت ویژه فلز استوانه است و I نیز طول مسیر عبور جریان گردابی است (که برابر است با که از قطر استوانه است) و A نیز مساحت سطح مقطع استوانه است (که برابر است با حاصلضرب ضخامت استوانه در طول استوانه) .

توانی که توسط جریان گردابی تلف می شود برابر است با

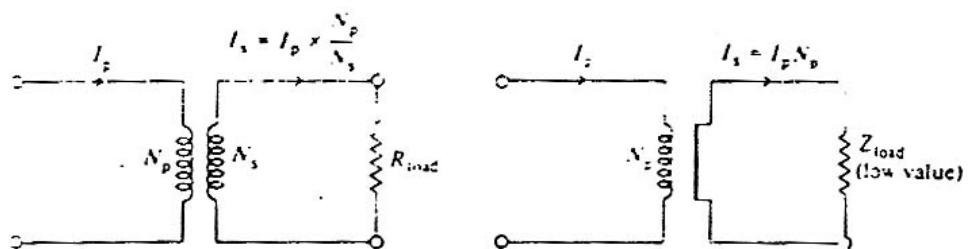
۱ - البته این رابطه برای حالتی است که درون سیم پیچ چیزی نوشته و هنگامی که استوانه نازک را درون سیم پیچ می گذاریم شاژ درون استوانه کمتر است پس شارژی که از این رابطه محاسبه می شود کمی بیشتر از شاراصلی است .

شکل (۴-۲)؛ تغییرات جریان و شدت میدان مغناطیسی القائی نسبت به زمان برای یک سیم پیچ سلونئیدی که توسط یک منبع ac تغذیه می شود. جریان گردابی که در یک استوانه هادی، در یک سیم پیچ القائی قار گرفته القاء می شود نیز نشان داده شده است.

۳-۲ - اساس کارکوه القائی (۱)

بطورکلی اساس کارکوره های القائی را می توان با عملکرد یک ترانسفورماتور مشابه دانست بدین ترتیب که سیم پیچ اولیه همان سیم پیچ اصلی کوره می باشد که معمولاً در کوره های ذوب بصورت لوله های مسی توخالی ساخته می شود تا با عبور آب از داخل آنها عمل خنک سازی به خوبی صورت پذیرد. این سیم پیچ را تا حد ممکن سعی می کنند به سطح کار حفت کنند تا فاصله هوایی کاهش یابد. سیم پیچ ثانویه این ترانسفورماتور فرضی، بار کوره می باشد که همان ماده ذوب شدنی است و به صورت اتصال کوتاه درنظر گرفته می شود که به یک امپدانس کوچک متصل شده است.

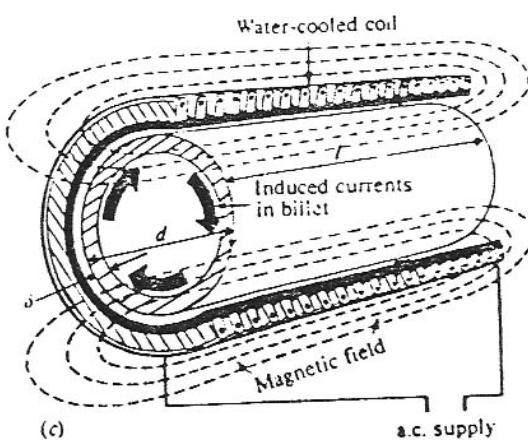
شکل (۲-۵): الف - ب: مدار الکتریکی کوره الکائی

در شکل (۲-۵-الف) یک ترانسفورماتور به شکل ساده نشان داده شده است که در آن شار پراکندگی صفر در نظر گرفته شده است. همان طوریکه می دانیم جریان ثانویه با مقدار جریان اولیه و تعداد دور اولیه نسبت مستقیم دارد و با تعداد دور ثانویه نسبت معکوس دارد حال در شکل (۲-۵) که معادل ساده یک کوره الکائی را نشان می دهد ثانویه اتصال کوتاه یا به یک امپدانس خیلی کم متصل شده است. اگر مقاومت ماده ذوب شدنی داخل کوره را R در نظر بگیریم تلفات برابر با می شود که در آن نیز برابر است با :

$$I_s = N_p \cdot I_p \quad (۳-۲)$$

این تلفات موجب ذوب ماده مورد نظر می شود.

شکل (۶-۲) همان باراستوانه ای مورد بحث را داخل کوره نشان می دهد که با شکل (۵-۲ ب) معادل می شود.

شکل (۶-۲): نمای کلی سیم پیچ و بار یک کوره الکائی (مسیرهای آب کاملا مشخص است)

۴-۴- توزیع جریان گردابی در یک میله توپر^(۵)

در مورد استوانه توخالی فرض براین است که مقدار جریان گردابی یکنواخت است و فقط بستگی به جریان سیم پیچی و شکل هندسی استوانه دارد. در واقع هنگامی که میله توپر درون یک سیم پیچ قرار می‌گیرد اوضاع کمی پیچیده ترمی شود.

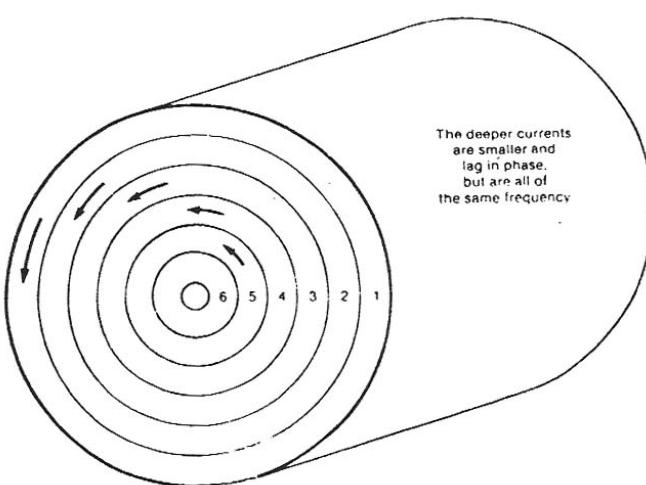
فرض کنید میله توپر از تعدادی استوانه متحدم مرکز تشکیل شده است (شکل ۷-۲) میدان مغناطیسی القائی در سطوح بالائی میله قویتر است. مقدار زیادتری شارا ز استوانه های بالاتر می‌گذرد و این شاراست که جریان گردابی را تولید می‌کند. یک سوال که اینک به ذهن می‌رسد این است که آیا شدت میدان مغناطیسی در استوانه های درونی نسبت به شدت میدان در استوانه های خارجی بزرگتر است یا کوچکتر. این بستگی دارد به

این که آیا جریان القائی دراستوانه بیرونی مخالف میدان است یا نه . اگراین جریان میدان را تقویت کند یک ولتاژ بزرگتر دراستوانه القاء می شود که باعث یک جریان بزرگتر می شود که باز این جریان یک میدان بزرگتررا باعث می شود واین میدان باز یک ولتاژ بزرگتر وهمین طور ادامه پیدا می کند که چنین وضعیتی قطعاً اتفاق نخواهد افتاد. به همین علت جریانی که دردومین استوانه از سطح میله القاء می شود کوچکتر از جریان القاء شده دراستوانه بیرونی است و به همین ترتیب جریان القاء شده دراستوانه سوم کوچکتر از جریان القاء شده دراستوانه دوم است و به همین ترتیب ادامه پیدا می کند. درواقع جریان القائی از سطح میله تا عمق میله شروع به کم شدن می کند واین صرف نظر از جنس میله است که خواه مغناطیسی باشد خواه غیرمغناطیسی . این پدیده موسوم به اثر پوستی می باشد.

مقدار جریان بصورت نمائی^۱ از سطح میله تا عمق میله کمی می شود . می توان عمق پوستی را d که به فرکانس سیم پیچی و ضریب گذردهی نسبی مقاومت قطعه کار بستگی دارد بصورت زیر محاسبه کرد :

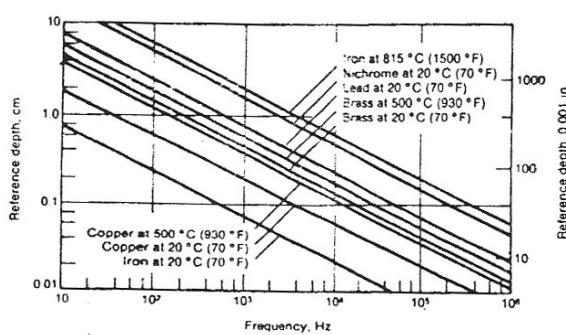
$$d = 5000 \sqrt{\frac{\rho}{\mu f}} \quad \text{رابطه (۴-۲)}$$

1- Exponentially

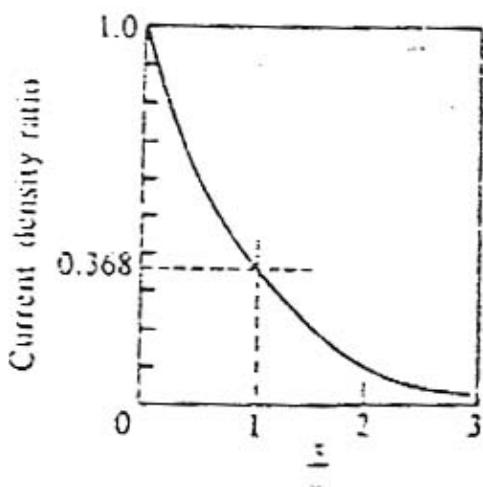
شکل (۷-۲): هر چه به سمت مرکز قطعه نزدیک می شویم جریان کمتر می شود.

در این رابطه d عمق پوسی مقاومت مخصوص قطعه کار است . قابلیت گذردگی مغناطیسی نسبی قطعه کار است و f فرکانس (Hz) میدان متغیر سیم پی است . درواقع عمق پوسی فاصله ای است از سطح ماده که شدت میدان القائی و مقدار جریان القائی به ۳۷ درصد مقدار آن در سطح ماده می رسد. شکل (۸-۲) عمق پوسی را بر حسب فرکانس برای فلزات معمول نشان می دهد. عمق پوسی با تغییر دما تغییر می کند . (دریک فرکانس ثابت) زیرا مقاومت هادی با تغییر دما تغییر می کند.

شکل (۸-۲): نمودار عمق پوسی مختلف مواد بر حسب فرکانس

نمودار زیرچگونگی کاهش چگالی جریان را بر حسب عمق پوستی بیان می کند.

شکل (۹-۲): کاهش چگالی جریان بر حسب عمق پوستی

همان گونه که از شکل فوق نتیجه می شود می توان تغییرات چگالی جریان را نسبت به عمق ، با یک رابطه نمائی بصورت زیربیان کرد:

$$J_X = J_0 e^{-xd} \quad (5-2)$$

بطور کلی ۸۷ درصد انرژی الکا شده در عمق پوستی توزیع می شود و مدتی طول می کشد تا حرارت به مرکز قطعه نیز برسد. (این قسمت را با گرمایش از طریق سوخت های فسیلی مقایسه کنید که در آنجا تمام انرژی به سطح قطعه کارداده می شود و زمان زیادی طول می کشد تا حرارت به مرکز قطعه برسد).

به منظور بدست آوردن یک راندمان الکتریکی خوب ، قطر قطعه کار می بایستی چهار برابر عمق نفوذ باشد. همان گونه که ذکر شد عمق نفوذ متأثر از فرکانس جریان تغذیه و جنس ماده موردنظر است . {۹}

آلیاژهای فولاد در حرارت زیر نقطه کوری ، مغناطیسی و دردهای بالای نقطه کوری غیر مغناطیسی اند. دمای نقطه کوری به طور معمول در نظر گرفته می شود.

جدول (۲-۱) عمق پوستی را بر حسب فرکانس منبع تغذیه برای چند ماده نشان می دهد: (۹).

جدول (۱-۲): عمق پوستی مواد مختلف بر حسب فرکانس (۹)

فرکانس (هرتز)	فولاد کربن دار		مس	آلومینیوم		
	بالاتر از نقطه کوری					
	پائین تر از نقطه کوری	اینج (mm)				
60	0.65(17)	2.56(67)	0.55(14)	0.61(15)		
200	0.35(9)	1.5(47)	0.304(8)	0.324(18)		
500	0.22(6)	0.92(23)	0.192(5)	0.212(5)		
1000	0.16(4)	0.65(17)	0.136(3)	0.149(4)		
3000	0.09(2)	0.34(9)	0.078(2)	0.086(2)		
100000	0.05(1)	0.20(5)	0.043(1)	0.047(1)		

جدول (۲-۲) که توسط شرکت "American Induction Heating Corp" ارائه شده است را نیز می توان برای مشخص کردن فرکانس برای ذوب قطعات با قطرهای مختلف مورد استفاده قرار داد:

جدول (۲-۲): تعیین فرکانس کار بر حسب قطر قطعه ذوب شدنی

فرکانس پیشنهادی	قطر قطعه ذوب شدنی
۱۰ KHz	۳۸ mm تا ۹ mm
۶ KHz	۵۱ mm تا ۱۴ mm
۲ KHz	۶۴ mm تا ۱۹ mm
۱ KHz	۱۰۲ mm تا ۴۴ mm
۵۰۰ Hz	۱۱۴ mm تا ۷۶ mm
۲۰۰ Hz	۱۵۲ mm تا ۹۵ mm
۶۰ Hz	و بیشتر ۱۲۷ mm

۵-۵ - مزایای گرمایش الکائی نسبت به سایر روش های گرمادهی :

- ۱- اپراتوری بسیار ساده به علت وجود بخش کنترل کامل الکترونیکی .
- ۲- عدم آلودگی واکسید اسیون باربعلت عدم وجود گاز و شعله اکسید کننده .
- ۳- شروع به کار سریع و عدم نیاز به پیش گرم یا ذوب اولیه .
- ۴- سرعت بالای انجام عملیات در مقایسه با سایر کوره ها (در همین رابطه شکل (۱-۱۰) بیانگر تفاوت زمان گرمادهی تا ۱۲۳۰ به یک میله توپر، مابین کوره ای با سوخت فسیلی و یک کوره الکائی می باشد .)
- ۵- راندمان بسیار بالاتر نسبت به کوره های با سوخت فسیلی .

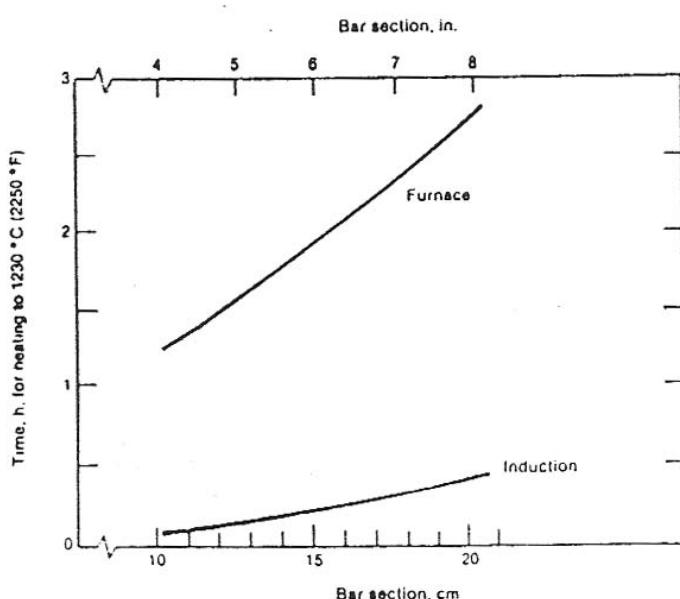
۶- قابلیت تهیه آلیاژهای یکنواخت به علت چرخش داخلی مذاب.

۷- قابلیت تهیه و نگهداری ذوب در ظرفیت های مختلف

۸- امکان کنترل دقیق درجه حرارت

۹- عدم تاثیر برآبودگی محیط زیست

۱۰- امکان کنترل دقیق زمان حرارت دهی.

شکل (۱۰-۲): تفاوت زمان گرمادهی در یک کوره الکتری و یک کوره با سوخت فسیلی

فصل سوم

انواع کوره های الگایی ذوب (فرکانس شبکه)

۱-۳ - مقدمه

کوره های القائی فرکانس شبکه که امروزه در صنعت به عنوان واحد ذوب کننده استفاده می شوند را می توان به دو گروه عمده تقسیم بندی کرد :

الف - کوره های القائی بدون هسته^۱

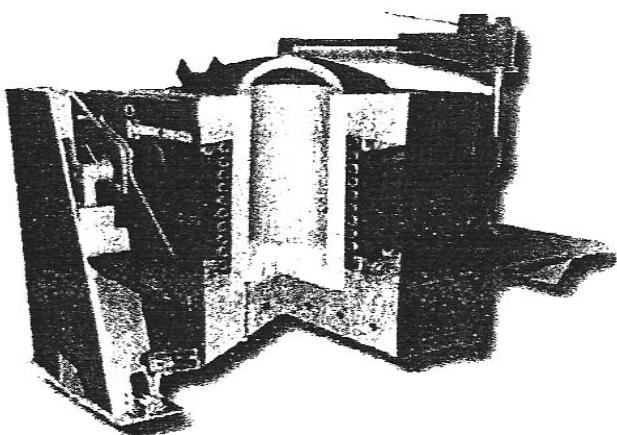
ب - کوره های القائی کانالی^۲

۲-۳ کوره های القائی بدون هسته (۴ و ۵)

چنانچه در شکل (۱-۳) نشان داده شده است این نوع کوره ها شامل یک بوته دیرگداز می باشد که یک کویل مسی با قابلیت هدایت زیاد بدوران پیچیده شده است . این کویل با آب خنک می شود. حلقه های این سیم پیچ با فیبرشیشه و پنبه نسوز (آربست) عایق شده اند. این لایه های عایق از اتصال کوتاه شدن جلوگیری می کند. در بعضی از کوره ها، سیم پیچ دو یا چند قسمتی است و هریک از قسمت ها می توانند بطور مجزا یا همگی با هم کار کنند. کوره مخصوصی هم طراحی شده است که با دو فرکانس کار می کند. فرکانس زیاد برای شروع کار و هنگام که کوره هنوز سرد است و فرکانس شبکه برای ذوب بعد از اینکه مذاب تشکیل شد.

1- Coreless induction furnace
2- Channel induction Furnace

شکل (۲-۳) یک برش مقطعی از یک کوره الکائی با تمام متعلقات آن را نشان می دهد.

مواد ذوب شدنی یک آستر فشرده نسوز^۱ قرارمی گیرد. یک سیم پیچ با لوله های مسی توخالی که آب از داخل آن عبور می کند دورتا دوراین آستر پیچیده شده که هنگامی که به منبع تغذیه متصل می شود تولید یک میدان مغناطیسی عمودی می کند. روی سطح بیرونی سیم پیچ، ورقه های لایه لایه^۲ مغناطیسی قراراً گرفته که مسیر برگشت شار مغناطیسی را مهیا می کند و باعث بهترشدن ضریب قدرت^۳ می شود. این ورقه ها همچنین باعث می شود که مسیرشار با فلزات دیگر دور کوره بسته نشود و باعث گرم شدن آنها و احیاناً ایجاد خطرنشود. هنگام تخلیه کوره می بایستی کل کوره از سطح زمین جدا شود و بچرخد. بنابراین ساختمان کل کوره از نظر مکانیکی می بایست محکم ساخته شود.

1- Refractory Lining

2- Laminated

3- Power factor

بطور کلی کوره های بدون هسته برای کار در فرکانس های مختلف زیر ساخته می شوند:

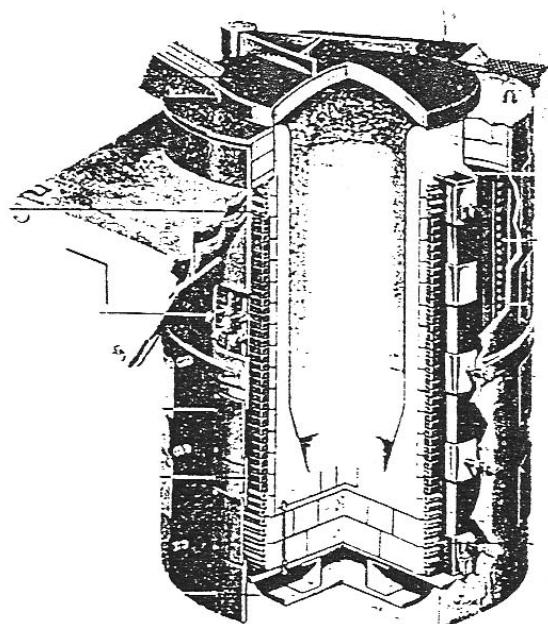
الف - فرکانس شبکه ۵۰-۶۰ هرتز

ب - فرکانس سه برابر ۱۵۰-۱۸۰ هرتز

ج - فرکانس ۵۰۰۰-۵۰۰ هرتز

د - فرکانس های بالاتر برای واحدهای کوچک و کاربردهای خاص

اصلی ترین کاربرد کودهای القائی در کارخانه های ذوب مواد می باشد. این نوع کوره ها ما را قادر به ذوب انواع مواد در دماهای دلخواه و با هرنوع ترکیب می سازد. همچنین توسط این نوع کوره ها می توان آلیاژ های با کمترین درصد آلودگی تهیه کرد.

شکل (۲-۳)- برش کوره القایی بدون هسته

هنگامی که مواد به صورت مذاب می باشند در اثر تلاقی جریان با شار مغناطیسی نیروئی وجود می آید که باعث بهم خوردن^۱ مذاب می شود. در کوره های بدون هسته کل مذاب به هم می خورد و این مساله باعث می شود در آخر یک ترکیب کاملاً یکسان داشته باشیم و ترکیب آن به راحتی می توان اندازه گیری کرد در صورت لزوم به راحتی تغییر داد.

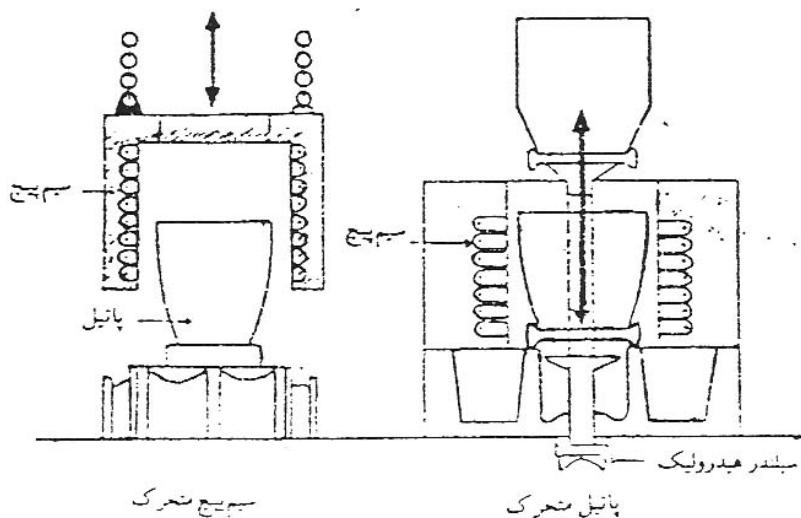
کوره های القائی بدون هسته قابلیت ذوب انواع آلیاژ های مختلف را دارند. در پایان هر ذوب می توان کوره را کاملاً تخلیه کرد و شروع به ذوب یک آلیاژ دیگر نمود. (البته باید به این نکته توجه نمود که برای این کار می بایستی آلیاژ مورد نظر با آستر نسوز کوره از نظر ترکیب شیمیائی هماهنگی داشته باشد).

در کوره های القائی بدون هسته با فرکانس شبکه، ذوب کردن قطعات کوچک در ابتدای کار مشکل است. در این نوع کوره ها به خاطر کم بودن نسبت حجم قطعه به عمق پوستی، راه اندازی کوره مشکل و گاهی غیرممکن خواهد بود. برای رفع این مشکل حداقل ۱۵ تا ۲۰ درصد کل ظرفیت کوره باید قبل از ذوب گردیده باشد.

بنابراین در ابتدای هر ذوب برای راه اندازی کوره می باید یک قطعه بزرگ بلوك مانند که از ذوب قبلی نگاه داشته می شود را درون کوره قرار داد و پس از اینکه این بلوك ذوب شد و منابع حاصل شد می توان به آرامی مواد ذوب شدنی را اضافه کرد. در این نوع کوره های ذوب فرکانس شبکه، مواد ذوب شدنی معمولاً قراضه های صنعتی می باشد. کوره های

فرکانس متوسط برای راه اندازی احتیاجی به بلوک ندارند. همچنین در این نوع کوره ها تلاطم مذاب کمتر است که این مسئله باعث می شود این نوع کوره ها برای تولید فولادهای بادرصد خلوص بالا بکارروند زیرا هنگامی که تفاله های وناخالصی مواد مذاب شدنی روی مذاب می آیند. در اثر به هم خوردن شدید مذاب ، به داخل مذاب نمی روند و می توان انها را جمع کرد و این باعث می شود ترکیب خالص تری بدست آید. فرکانس بالا معمولاً برای کوره های القایی کوچک انتخاب می شود که برای ذوب مقدار بسیار کم آزمایشگاهی از مواد گرانبهای مانند طلا، نقره و پلاتین استفاده می شود. این نوع کوره ها معمولاً بصورتی ساخته می شوند که سیم پیچ و بوته (پاتیل) از هم جدا می باشند و هنگام بارگیری مواد (ریختن مواد به داخل قالب) سرعت کار بالا می رود زیرا دیگر همانند کوره های قبلی احتیاجی به یک ظرف واسطه برای انتقال مذاب نمی باشد و معمولاً به دو صورت پاتیل متحرک و سیم پیچ متحرک ساخته می شوند (شکل ۳-۳).

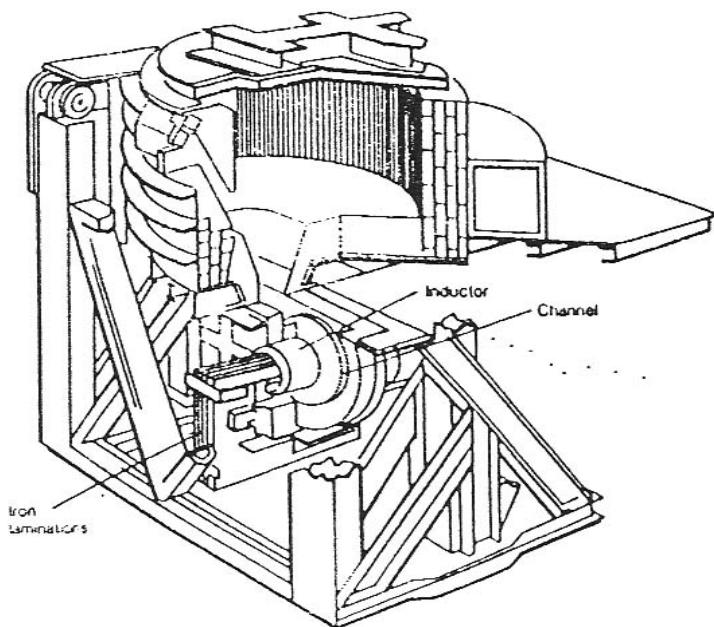
عیب این نوع کوره ها تلفات زیاد ، به علت فاصله هوایی که بوجود می آید می باشد. ضریب قدرت کوره های بدون هسته در حدود $0/15$ تا $0/25$ متغیر است . ساختار الکتریکی سیم پیچ این نوع کوره ها باید به گونه ای باشد که قابلیت تحمل حداکثر ولتاژ موثر اعمال شده به طور دائم و همچنین پنج تا هفت برابر این ولتاژ را در شرایط گذرا هنگام قطع ووصل خازن ها داشته باشد.

شکل (۳-۳)-کوره القایی پاتیک متحرک کو سیم پیچ متحرک

۳-۳- کوره القایی کanalی (۵,۴)

در کوره های کanalی سیم پیچ اولیه یا سیم پیچ کوره به دوریک هسته آهن لایه که کanal را احاطه کرده و به بدنه کوره وصل است پیچیده می شود. همچنانکه در شکل (۴-۳) نشان داده شده است. کanal امکان دارد به شکل U، V، W باشد که این مسئله به طرح کارخانه سازنده وهم چنین نوع آلیاژی که ذوب می شود بستگی دارد. بعضی از آلیاژها در کanal گیر می کنند و بنابراین شکل کanal بایستی طوری طراحی شود که به راحتی بتوان هرنوع گرفتگی را از میان برد.

دراین گونه کوره ها جریان برق شهراز طریق ترانسفورماتور به سیم پیچ متصل می شود.

فرکانس آن در اروپا ۵۰ و در آمریکا ۶۰ هرتز می باشد. در کانل گرما مستقیما بر روی فلز

اثرمی گذارد امانیروهای مغناطیسی باعث می شوند که فلز مذاب از بوته به داخل کanal

و بالعکس جریان پیدا کند. فلز در کanal به مقدار زیادی گرم می شود. درجه حرارت فلز

در کanal حدود ۱۰۰ درجه سانتی گراد بیش از درجه حرارت فلز مذاب در جاهای دیگر بوته

است.

کوره کanalی نمی تواندبا قراضه سرد شروع به کار کند و چنانچه بخواهد کار را سرد شروع

کنند ابتدا کوره را با استفاده از شعله گاز یا نفت ، گرم کرده و بعد فلز را بصورت سیال

درآورند که بتواند کanal را پر کند. مواد جامد را بعدا به آرامی در کوره اضافه می کنند. فلز

مذاب با ایستی در طول فرایند کار کوره در داخل و اطراف کanal جریان داشته باشد. بدین

ترتیب ، در اصل از کوره کانالی به منظور واحد دما^۱ و نگاهدارنده مذاب برای کوره های ذوب دیگر استفاده می شود گرچه کوره کانالی در بعضی از موارد به عنوان واحد ذوب کننده نیز به کار می رود.

مخراج جاری کوره های کانالی به علت نیاز به ماندن مذاب در کanal زیاد است . استفاده از چنین کوره هایی به عنوان واحد ذوب ، محدود به آهن و مواد غیرآهنی می شود که مساله جذب گاز مثل فولاد مشکل زیادی ایجاد نمی کند و اکثرا برای ذوب و نگهداری مذاب های نیکل ، مس ، روی ، نقره و آلومینیوم استفاده می شود و علاوه بر این ، درجه حرارت در کanal القاء کننده در طول ذوب فولاد بسیار زیاد خواهد بود (بیش از ۱۷۰۰ درجه سانتیگراد) که برای ذوب فولاد مناسب نیست .

به علت وجود هسته مغناطیسی ، ضریب قدرت این کوره ها کمی بهتر از کوره های بدون هسته است و تقریبا در حدود ۵/۰ تا ۷/۰ می باشد. راندمان الکتریکی این کوره ها بالا بوده و در حدود ۹۰ تا ۹۵ درصد می باشد که با احتساب تلفات حرارتی و آب خنک کن به حدود ۸۵ تا ۹۰ درصد خواهد رسید.

کوره های القایی کانالی دارای معايیتی به شرح زيراست :

الف) لزوم شارژ توسط يك کوهره ذوب دیگر

ب) درجه حرارت در کanal کوره محدوده بوده و درنتیجه ماکزیم توان ورودی را تا حد زیادی محدود می سازد.

ج) عمل مخلوط شدن مذاب در کوره کanal نسبت به کوره بدون هسته ضعیفتر می باشد.

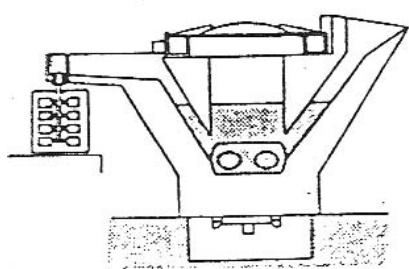
د) کنترل توان ورودی به معنی کنترل دمای کوره نخواهد بود. چرا که عمل انتقال حرارت به کندی صورت می گیرد و حرارت اصلی فقط در کanal ایجاد می شود .

۳-۱-۳ کوره القائی کanalی خود ریز (۶)

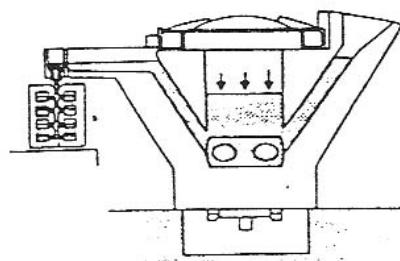
این نوع کوره ها برای تخلیه مذاب احتیاج به چرخش ندارند و مذاب توسط یک سیستم سیفون مانند تخلیه می شود و معمولاً در خطوط تولید اتوماتیک و نیمه اتوماتیک بکار می روند و در جاهایی که مقدار مذاب تخلیه شده درون قالب باید مقدار دقیقی بشاد نیز از این نوع کوره استفاده می شود.

همان طوریکه در شکل (۳-۵) الف و ب ملاحظه می کنید این نوع کوره ها دارای دو لوله ناوданی شکل می باشند که یکی برای ورود قراضه به کوره و دیگری مجرای تخلیه مذاب می باشد. درب کوره کاملاً محکم است و هیچ منفذی ندارد. از قسمت استوانه ای وسط کوره توسط هوا و یا گازی خنثی به سطح مذاب فشار وارد می کنند (توسط کمپرسور) بنابراین سطح مذاب در دو مجرأ بالا می آید ولی چون مجرائی که از آن قراضه وارد کوره

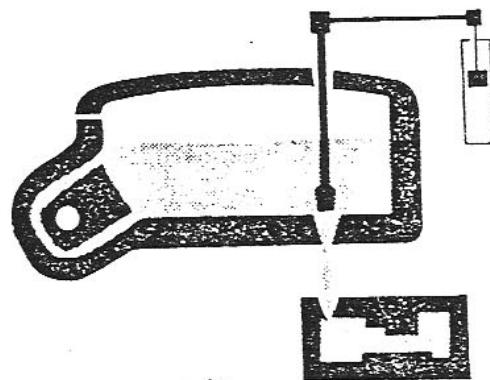
می شود در ارتفاع بلندتری قراردارد ، ذوب وارد مجرای دیگر می شود و از طریق یک نازل به درون قالب ریخته می شود. از طریق همین نازل نیز می توان عمل ذوب ریزی را کنترل کرد (شکل ۵-۳-ج)

(ب)

(الف)

(ج)

فصل چهارم

تجهیزات جانبی و نقش آنها در عملکرد کوره های القائی

۱-۴- مقدمه

با توجه به توسعه و افزایش کوره های القائی ذوب اهمیت تجهیزات جانبی و حفاظتی این کوره ها نیزبیش از پیش نمایان گردیده است . به علت وجود دامنه بزرگ جریان و همچنین دمای بالای ذوب ، سیستم های حفاظتی اهمیت زیادی پیدا می کنند. در این بخش به معرفی سیستمهای حفاظتی و همچنین سیستم های جانبی کوره های القائی می پردازیم .

۲-۴- سیستم های حفاظتی

کوره های القائی که امروزه ساخته می شود دارای سیستم های حفاظتی پیشرفته ای می باشند و کلیه این سیستم های حفاظتی براساس استاندارد جهانی ساخته می شوند. استانداردی که IEC برای این منظور پیشنهاد می کند IEC 519 می باشد .

۲-۲-۱- وسیله ایمنی اتصال زمین^۱

این وسیله یکی از مهمترین وسایل حفاظتی برای کوره های القائی ذوب به شمار می رود و به منظور تعیین ضخامت آستر کوره مورد استفاده قرار می گیرد . آستر کوره آسیب پذیرش قسمت کوره می باشد و وجود عیب در آن خطرناک است زیرا با بروز هرگونه

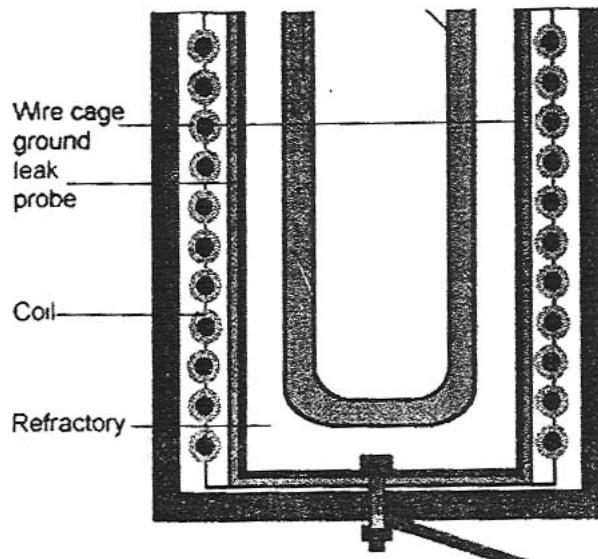

1- Earth leakage safety deviee

عیبی در آن مذاب به داخل آن نفوذ می کند و هنگامی که به سیم پیچ رسید باعث اتصال کوتاه شدن حلقه های سیم پیچ می شود و به دلیل بزرگ بودن دامنه جریان ، باعث آتش سوزی و انفجار می شود. برای مثال آستر، دربوته کوره های ذوبی که با فرکانس زیاد کارمی کنند وظرفیت آنها ۵۰۰ کیلوگرم و ۱۰۰۰ کیلوگرم می باشد و در حدود ۳۸ میلی مترو ۷۶ میلی متر است ، که این نشان دهنده میزان آسیب پذیری کویل دربرابر میزان نفوذ فلزاست . حال اگر آستر خراب شود به کمک وسیله اتصال زمین که شامل یک منبع جریان مستقیم والکترودها ستاره ای شکل^۱ می باشد ، این عیب تشخیص داده می شود و اپراتور متوجه خرابی آستر می شود و می باید فوراً کوره را از منبع تغذیه قطع کند. در کوره های امروزی تغییرات ضخامت پوسته را به صورت پیوسته می توان مشاهده کرد (با استفاده از مقاومت آستر کوره) شکل (۱-۴) محل نصب این وسیله را نشان می دهد. روش دیگر اندازه گیری مقدار سائیدگی آستر کوره ، استفاده از ضخامت سنج ها^۲ می باشد که با استفاده از آنها نازکترین نقاط آستر را می توان اندازه گرفت . ولی این روش اندازه گیری را در هنگام خالی بودن می توان بکار برد و در نتیجه هر نوع عیب و نقصی که در حین عمل ذوب ممکن است بوجود آید دور از چشم باقی می ماند.

1- Spider
2- Colipers and gauges

۴-۲-۴- رله های فشاری

همانطور که ذکر شد برای خنک کردن سیم پیچ کوره معمولاً آب به عنوان ماده خنک کننده استفاده می شود . بعلت دامنه زیاد جریان گرمای ایجاد شده نیز فوق العاده زیاد می باشد و بنابراین آب همواره می باید در جریان باشد و توسط برج های خنک کننده نیز دائمآ آب خنک می شود حال اگر یک خطای ناخواسته در مسیر حرکت آب (مانند سوراخ شدن لوله های انتقال آب) رخ می دهد که باعث افت فشار آب گردد رله هایی در مسیر جریان آب وجود دارند که به محض افت فشار عمل می کنند و آلام تولید می کنند. در بعضی موارد نیز که کارخانه دارای منبع آب کمکی است افت فشار را از طریق آن منبع جبران می کنند.

۳-۲-۴ - رله های ولتاژ زیاد و جریان زیاد

این رله ها همانند اکثر تاسیسات الکتریکی در کارخانه های ریخته گری که دارای کوره القائی می باشند نیز استفاده می شود که البته نقش رله جریان زیاد مهمتر است و اگر جریان سیم پیچ از حد معینی فراتر رود این رله منبع تغذیه را قطع می کند . به علت وجود دامنه جریان بالا برای حس کردن جریان از CT استفاده می گردد.

۴-۲-۴ - رله های حرارت زیاد :

اگر اشکالی در سیستم خنک کنندگی کوره القائی به وجود آید و رله های فشاری آن را تشخیص ندهند حرارت کوره به شدت بالا می رود که در این هنگام رله های حرارت زیاد عمل کرده و کلا منبع تغذیه را قطع می کنند.

۴-۲-۵ - تخلیه بارخازن ها :

کلیه خازن ها مورد استفاده در تجهیزات الکتریکی کوره های القائی اعم از خازن های تصحیح ضریب قدرت و خازن هایی که برای متعادل کردن بار بکار می روند می بایست پس از خروج از مدار بصورت کامل تخلیه شوند که این کار توسط یک مقاومت موازی شده

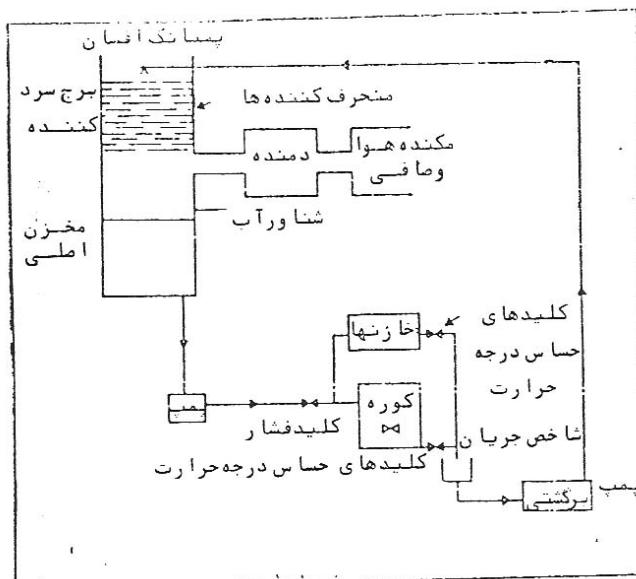
با دوسر خازن انجام می شود و به محض اینکه خازن از مدار خارج شد دو سرآن را اتصال کوتاه می کند و بارخازن در مقاومت تخلیه می شود و دیگر خطری برای پرسنل ندارد.

۳-۳- سیستم خنک کنندگی^۱

برای محافظت سیم پیچ وعایق در برابر حرارت ، باید آنها را با استفاده از حجم قابل توجهی آب خنک کرد. این مقدار آب را می توان از منبع لوله کشی شهریا آب محلی ، که با تلمبه از چاه یا رودخانه کشیده می شود تامین نمود. هزینه آب شهرزیاد است و بنابراین استفاده از آن نمی تواند از نظر اقتصادی مقرر باشد . در بسیاری از موارد ، آب را تصفیه می کنند تا از رسوب در لوله ها و گرفتگی آنها جلوگیری گردد. وجود رسوب و گرفتگی باعث می شود که سرعت حرکت آب در لوله ها کم شود و عمل انتقال حرارتی به خوبی صورت نگیرد و سیم پیچ آسیب ببیند. عمل تصفیه یک موضوع تخصصی است و باید توسط متخصصان شیمی بررسی شود . بطور کلی با افزودن آهک و خاکستر سودا به آب ، سختی آن را گرفته و از صافی عبور می دهند تا مواد اضافی و رسوب آن جدا شود . برای اینکه میزان خوردگی در لوله کاهش پیدا کند بایستی pH آب را حدود ۸ (یعنی کمی قلیائی) ثابت نگهداشت . در بعضی از موارد برای اینکه میزان خوردگی و جرم گرفتگی تا

حد زیادی کاهش داده شود، از آب مقطر یا غیریونیزه در یک سیستم مداربسته استفاده می کنند. هزینه اولیه چنین سیستمی بسیار زیاد است.

پمپ ها آب را با فشار در سیم پیچ (وگاهی خازن ها) وارد می کنند. اگر آب در لوله ها جریان پیدا نکند. کوره را نمی توان روشن کرده و بکارانداخت، زیرا یک سوئیچ فشاری^۱ در ماردر نظر گرفته شده است. یک مخزن اصلی نصب شده در ارتفاع نیز در محل وجو دارد تا در صورت خراب شدن سیستم پمپ ها، مقداری آب را تحت تاثیر نیروی جاذبه به طرف سیم پیچ جریان دهد. بعد از مصرف، آب از مدار خارج شده و به فاضلاب می رود و یا این که سرد شده و دوباره مورد استفاده قرار می گیرد. سرد کردن آب معمولاً در برج های انجام می شود که در آنها آب گرم از بالا به پایین جریان دارد و از پایین جریان هوای فیلتر شده به شدت می شود. در شکل (۲-۳) یک طرح کلی از سیستم خنک کنندگی دیده می شود.

1- Pressure switch

۴-۴ - مواد دیرگذار^۱ (۳)

کوره القائی با آسترها پوشانده می شود که درواقع جداگانه سیم پیچ کوره از ذوب می باشد. انتخاب نوع و جنس این آستر بستگی به نوع ماده ذوب شدنی دارد که بسته به نوع مذاب می باشید ازین نوع آستر انتخاب شود. انواع این آسترها ها به قرار زیر است :

۱- آسترها اسیدی

۲- آسترها بازی

۳- آسترها خنثی

آسترها اسیدی معمولاً از کوارتز بعنوان ماده اصلی درساختمان خود سود می برند که در طبیعت به صورت سنگهای سیلیسی یافت می شوند. امتیاز اصلی آستر سیلیسی در این است که اگرداوم آن را در مقایسه با آسترها بازی در نظر بگیریم قیمت آن نصف است. کثیف نشدن آستر در حین عمل ذوب از امتیازات این نوع آستر می باشد. به این ترتیب نیازی به تمیز کاری نیست.

اکسید منیزیم (Mgo) که اغلب به آن منیزیت گفته می شود. معمولترین ماده برای پوشش کوره های القائی با آستر بازی می باشد. اکسید منیزیم خالص که درساختمان آستر به کار می رود براثر حرارت منقبض شده و در سطح تماس با مذاب ترک بر می دارد

که این مهمترین ضعفت این نوع آسترها است که در کوره های فرکانس شبکه چون عامل بهم خوردن شدید است اصلاً استفاده نمی شود.

ماده اصلی آسترها نو خنثی اکسید کرومیک است (ترکیب) که در مجموع آستر چندان مناسب نمی باشد و کمتر به کار می رود.

۱-۴-۴ - آسترکشی کوره

در کوره های القائی اولیه از بوتھ های پیش ساخته مشابه استفاده می گردید و برای ساختن آنها نیز از موادی مانند خاک نسوز یا سرب سیاه (مخلوطس از خاک رس و گرافیت) استفاده می شد. این مواد را با هوا خشک می کردند و به صورت متراکم بر روی سیم پیچ می کشیدند. عمر این نوع کوره ها خیلی کوتاه بودو به طور متوسط فقط برای ۴ تا ۵ بار ذوب داوم می آورد. روشی که بعداً مورد استفاده قرار گرفت استفاده از آجر برای آسترکشی کوره ها بود. اشکال اصلی این روش این بود که اتصالات آجرها باید طوری باشد که از نفوذ فلز مذاب جلوگیری شود. در این حالت آجر چینی باید به دقت انجام شود و آجرها باید در تنس در سرجای خودشان قرار گیرند چون وجود هر انحراف کوچکی در آجر چینی موجب سست بودن آن قسمت از آستر می شد و خطر نفوذ ذوب به سیم پیچ را به همراه داشت.

امروزه از آسترها مدرن که ذکر آنها رفت استفاده می شود و توسط شابلن ویک و براتور آنها را به بدنه می کوبند در این نوع آسترکشی با شکل دادن کف کوره ، کارآسترکشی شروع می شود. در این حالت ، دو یا سه اینچ از مخلوط را روی کف کوره ریخته و با استفاده از یک کوه آنرا می کوبند. پس از آن ، شابلن را سوارمی کنند. این شابلن ها معمولا از جنس فولاد نرم ساخته می شود اگر چه آربست نیزمی توان استفاده کرد ولی امروزه به علت مسائل زیست محیطی از آن استفاده نمی شود. شابلن ها به تناسب قطر کوره و ضخامت آستر ساخته می شوند. پس از سوار کردن شابلن باید دقیق شود که شابلن دقیقا در مرکز سیم پیچ قرار داده شود. ماده دیگر گداز در فضای بین شابلن و سیم پیچ ریخته و کوبیده می شود. با ارتعاش شابلن در حین کوبیدن ، آستر در سرجایش بیشتر محکم می شود و در حقیقت دیواره های جانبی را با این روش بنا می کنند. شابلون در کوره باقی می ماند و با اولین بار کوره ذوب می شود. کار کوره با توان کم شروع می شود و توان آن تدریجاً زیاد می گردد تا کوره خوب ذوب شود. به این ترتیب ، آستر فرصت دارد تا قبل از ذوب شابلن واژدست رفتن تکیه گاه مواد شل خودش را بگیرد. در کوره های مدرن امروزی این عمل پخت تدریجی ، به صورت اتوماتیک انجام می شود . بدین ترتیب که دستگاهی وجود دارد که با توجه به مشخصات ماده تشکیل دهنده آستر کنترل

اتوماتیک کوره را به عهده می گیرد و طبق نمودار خاص همان آستر، میزان حرارت و زمان آنرا کنترل می کند تا به اصطلاح آستر پخته شود^۱.

قبل از نصب آستر جدید ، سیم پیچ و عایق آن را بایستی وارسی کرد چون اغلب دیده می شود که در حین کندن آستر کهنه ، خرابیهای جزئی در عایق و سیم پیچ بوجود می آید. خرابیهای عایق را می توان با استفاده از چسب اپاکسی^۲ و خمیر آزبست به خوبی تعمیر کرد. اتصال شبکه به زمین را نیز قبل از اینکه کف کوبیده شود بایستی تعویض کرد. در مواردی که آستر به کلی فرسوده نشده باشد می توان آنرا تعمیر کرد . معمولا کف کوره زودتر از سایر نقاط فرسوده می شود که با تعمیر این نقاط فرسوده می توان عمر آستر را زیاد کرد .

بطورنمونه دریک کوره ذوب القائی ۵ تن بدون هسته ، عمر آستر در حدود ۴۰۰ تن ذوب می باشد.

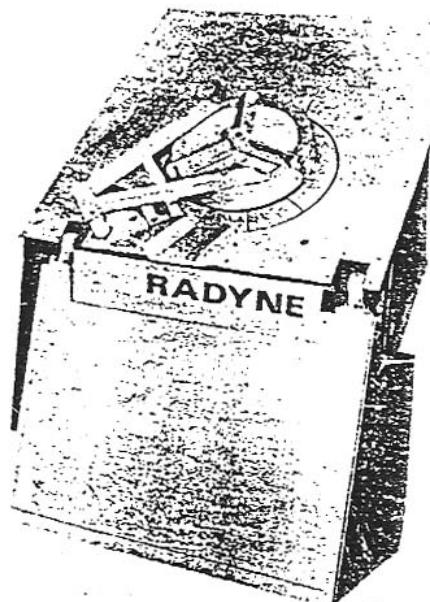
تعمیر آستر معمولاً توسط شابلن کاذب انجام می شود.

۱ این دستگاه به نام unir sinteing Automatic

2- Epoxy resin

۴-۵- سیستم تخلیه مذاب

دراکثرانواع کوره های القائی ذوب ، برای تخلیه مذاب ، کل کوره های همراه با سیم پیچ حول یک محور می چرخد و ذوب از داخل کوره تخلیه می شود شکل (۴-۳-الف - ب) برای این منظور جگ های هیدرولیکی خاصی زیرکل کوره تعییه شده اند که موجب این چرخش می شوند. کوره ها قابلیت چرخش تا ۹۵ درجه رانیز دارند. همانگونه که ذکر شد ، امروزه کوره هایی طراحی شده اند که بدون چرخش قادر به تخلیه ذوب می باشند. و به کوره های خودریز^۱ معروف می باشند و معمولاً در خطوط ذوب اتوماتیک به خود بخشی از خط تولید یک کارخانه می باشد به کار می روند .

(ب)

(الف)

۴-۶- بانک خازن {۸}

بانک های خازنی یکی از مهمترین ملزمومات کوره های القایی ذوب می باشند که برای دو منظور صحیح ضریب قدرت و متعادل سازی بارمورد استفاده قرارمی گیرند.

الف - تصحیح ضریب قدرت :

ضریب کوره های القایی همانطور که ذکر شد بسیار پائین و در حدود ۰/۱۵ می باشد و درنتیجه برای تصحیح این ضریب قدرت مجبور به استفاده از بانک خازنی می باشیم . البته بسته به بارکوره ضریب قدرت کوره متفاوت می باشد و بنابراین احتیاج به یک سری بانک خازنی متغیر نیز داریم . به طور کلی دراکثر کوره ها ۴۰ درصد از کل توان راکتیو را توسط بانک های خازنی ثابت و ۶۰ درصد باقیمانده را توسط بانک های خازنی متغیر جبران می کنند.

ب) متعادل نمودن بار بروی سه فاز:

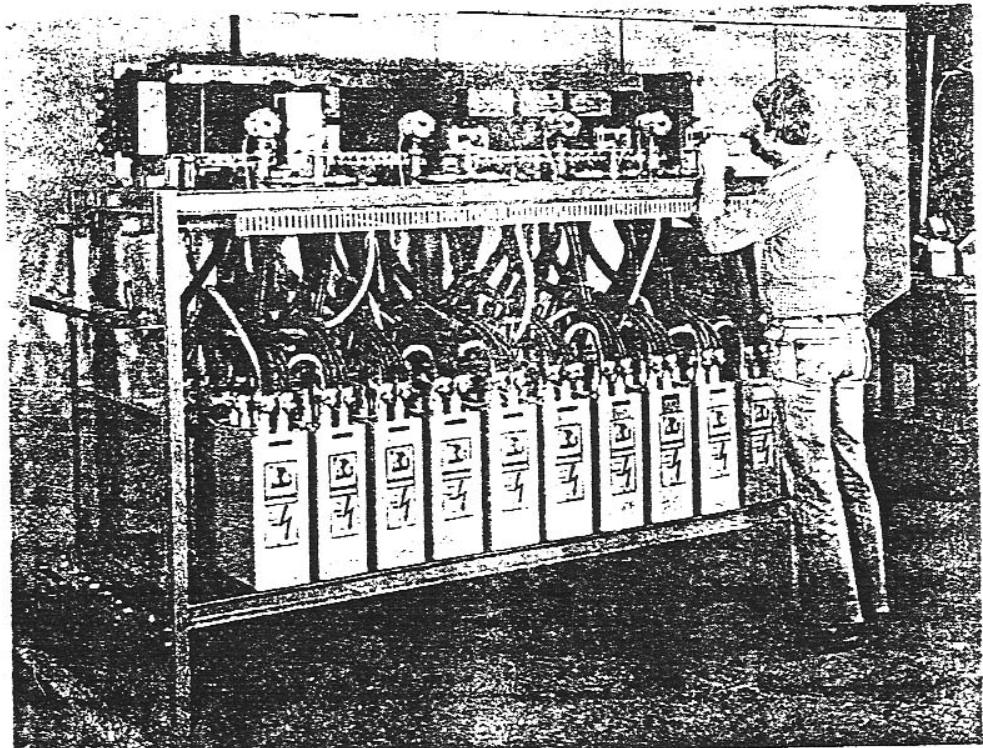
اکثر کوره های القایی ذوب دو فلز کارمی کنند و با توجه به توان نسبتا بالای این کوره ها می باید این برابه صوت متعادل بروی سه فاز تقسیم شود که برای این منظور از مدارهای متعادل کننده ای ، شامل بانک خازنی و یک سلف یا راکتور استفاده می شود . در شکل (۴-۴) یک نمونه از بانک خازنی را مشاهده می کنید .

در مورد متعادل کردن بار و تصحیح ضریب قدرت در فصل بعدی به تشریح مدارها و عملکرد آنها می پردازیم .

۴-۶-۱- حفاظت خازن ها :

همه خازن های فشارقوی می بایست در مقابل انواع خطاهای محافظت بشوند که این کار

به طریق زیر صورت می پذیرد :

- حفاظت فیوزی خازن ها :

خازن های فشارقوی (مانند خازن های مورد استفاده از کوره های القایی) با توجه به ظرفیت مورد نظر آنها دارای تعدادی المان خازنی می باشند که به صورت موازی و سری بسته می شوند و در کل ظرفیت مورد نظر را تامین می کنند . با هر کدام از این المان های موازی یک فیوز سری می شود که در صورت خرابی هر المان کل بانک خازن از مدار خارج

نمی شود. و فقط همان المان معیوب از مدار خارج می شود. ظرفیت خازن در کل برابر است

با :

رابطه (۱-۴)

که در این رابطه S تعداد المان های سری و P تعداد المان های موازی و نیز ظرفیت هر یک از المان ها می باشد کیلووار . بنابراین تعداد فیوز مصرفی در هر بانک خازنی نیز برابر با P می باشد. مشکل عمدۀ این نوع فیوزها این است که تنها در صورت اندازه گیری ظرفیت خازن می توان پی به خرابی المان ها برد.

استاندارد IEC 594-77 مشخصه های زیر را برای فیوزها توصیه کرده است :

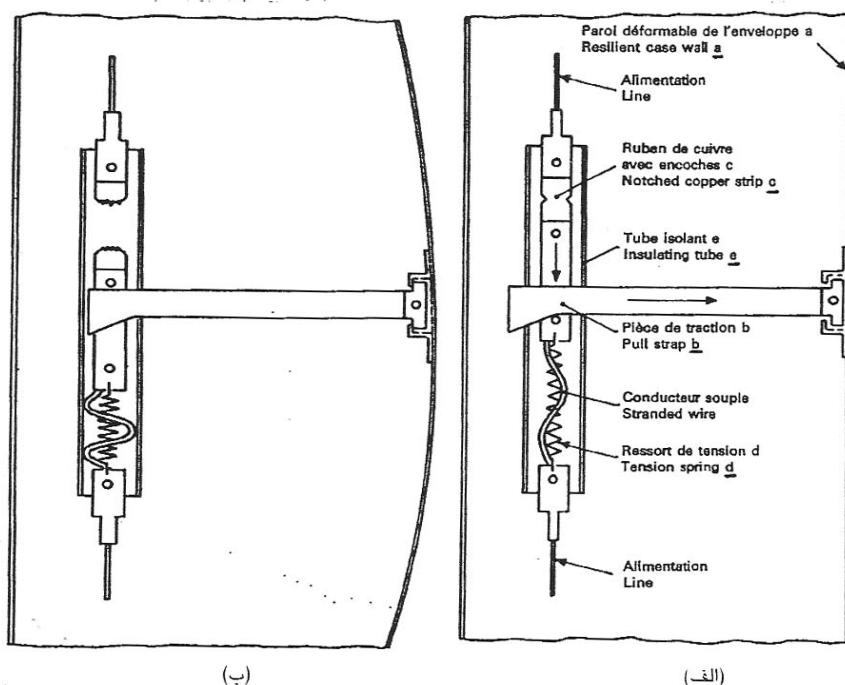
- فیوزها باید قابلیت عبور جریانی تا ۲۵ را برابر جریان نامی را در طول عمر خازن داشته باشند .

- فیوز باید می باید قابلیت عملکرد بدون مشکل برای ۱۰۰ بار قطع و وصل روزانه خازن را داشته باشد.

- حفاظت خازن ها در برابر فشار زیاد : {۸}

خازن های فشار قوی مجهرز به قطع کننده هایی می باشند که چنانچه فشار تانک خازن از حد معینی فراتر رود این قطع کننده عمل می کنند و خازن را از مدار جدا می کند و مانع از ترکیندگی خازن ها می گردد در شکل (۴-۵) طرز کار این نوع قطع کننده ها مشاهده می گردد.

هنگامی که فشار محفظه از حد معینی فراترمی رود دیواره ارتجاعی^۱ محفظه (a) با یک برآمدگی به طرف بیرون پیدا می کند. با حرکت این دیواره تسمه^۲ (b) کشیده می شود و در نتیجه قطعه باریک شکاف دار^۳ (c) که از جنس مس می باشد به دو قسمت پاره می شود و مدار قطع می شود، البته یک فنر^۴ (d) تعبیه شده است که به محض پاره شدن باریکه مسی، جمع می شود و جرقه ایجاد شده و به سرعت خاموش می شود. تمامی این ملحقات درون یک محفظه عایق^۵ (e) که از روغن پرشده است قرار دارند که مانع از ایجاد و گسترش جرقه می شود.

- 1- Resiliient cose wall
- 2- Strap
- 3- Notched copper strip
- 4- Tenasion Spring
- 5- Insulation tube

۷-۴- سیم پیچ کوره های القایی {۴}

سیم پیچ کوره ازلوله مسی با هدایت الکتریکی بالا ساخته می شوند که توسط جریان آب داخل آنها خنک می شوند و برای فرکانس های ۵۰ و ۶۰ هرتز سطح مقطع سیم پیچ به صورت D شکل می باشد که طرف مسطح D روی کوره پیچیدمی شود و به قدر کافی ضخیم ساخته می شود تا بتواند جریان بار را تحمل کند . (به طور متوسط ضخامتی برابر با ۱۰ میلی متردارند.

اخیرا به جای سیم پیچ های D شکل از سیم پیچ های با سطح مقطع مستطیل شکل استفاده می شود که طول مستطیل دارای ضخامت بیشتری است که می باید بیشتر جریان را تحمل کند و دقیقا از پشت این طول ، آب خنک عبور می کند و در این نوع سیم پیچ ها عمل خنک سازی بهتر انجام می شود.

عایق بندی سیم پیچ با بدن کوره باید برای حداکثر ولتاژ موثر دائمی تغذیه و همچنین برای ۵ تا ۷ برابر این مقدار برای ولتاژ های گذار طراحی شود. عایق بین هر دو سیم پیچ نیز باید مناسب انتخاب شود . معمولا ولت بردور کوره های ذوب ۱۰۰ ولت بردور و به ندرت به ۲۰۰ ولت بردور می رسد و عایق باید این قابلیت را داشته باشد که در تمام مدت ذوب دردمای بالا ، کیفیت عایقی خود را ازدست ندهد.

تلفات در سیم پیچ فوق العاده بالا می باشد و در حدود ۳۰ درصد از توان ورودی به سیم پیچ به گرما تبدیل می شود و توسط آب خنک می شود . در بعضی از کوره ها خنک سازی

اضافی در بالا و پائین کوره انجام می شود بدین صورت که علاوه برآب عبوری از داخل سیم پیچ لوله های آب اضافی کنار آن طراحی می شود. در شکل (۴-۶) قسمتی از سیم پیچ یک کوره القائی بدون هسته مشخص است.

۴-۷-۱- ضریب کیفیت سیم پیچ کوره

مدار معادل پیچ کوره با پارامتری بدون بعد، به نام ضریب کیفیت (Q) تعریف می شود که از رابطه زیر محاسبه می شود:

$$Q = \frac{\omega Leq}{Re q} \quad \text{رابطه (۴-۳)}$$

که در آن:

فرکانس زاویه ای جریان سیم پیچ

اندوکتانس معادل سیم پیچ Leq

مقاومت معادل سیم پیچ Req

می باشد. و در واقع بالا بودن مقدار این ضریب نشان دهنده کیفیت بهتر سیم پیچ است و هرچه این ضریب بالاتر باشد راندمان کوره بالاتر است.

۸-۴- ترانسفورماتور

معمولاً کوره های القائی ذوب در ولتاژی های بالا کار می کنند (در حدود ۱۰۰۰ ولت) و احتیاج به یک ترانسفورماترو کاهنده می باشد تا ولتاژ توزیع (۲۰kv) را به ولتاژ کارکوره تبدیل کند. لازم به ذکر است که ترانسفورماتورهای مورد استفاده می باید دارای تپ های مختلف باشند تا بتوان برای بارهای مختلف از تپ های مناسب (ولتاژ های مناسب) استفاده نمود. و با استفاده از این تپ چنجر می توان دمای کوره را کم وزیاد کرد.

۹-۴- سلف کوره های القائی

در کوره های القائی ذوب برای متعادل کردن بارو تقسیم آن بر روی سه فاز از یک مدار یک سلف و یک خازن استفاده می گردد که در بعضی موارد از سلف متغیر استفاده می شود ولی به علت مشکلات فراوانی که سلف متغیر دارد سعی می شود که سلف ثابت همراه با خازن های متغیر استفاده شود. این نوع سلف ها احتیاج به خنک کردن مداوم دارند که این عمل در اکثر موارد توسط فن های بزرگ انجام می شود ولی در مورد کوره های با ظرفیت بالا (بالای ۱۰ تن) از آب به عنوان خنک کننده استفاده می شود

{۱۰-۴ - طرح کلی یک کوره القائی }

شکل (۷-۴) یک طرح کلی از کوره القائی را نشان می دهد که قسمت های مختلف آن

عبارتند از :

۱- کوره

۲- درب متحرک کوره

۳- دودکش کوره

۴- فرانانسیون کوره

۵- جک های هیدرولیکی

۶- پمپ های هیدرولیکی

۷- میزکنترل

۸- تابلوی کنترل

۹- ترانسفورماتور

۱۰- کتابکتور اصلی

۱۱- سلف متعادل کننده

۱۲- بانک خازنی متعادل کننده

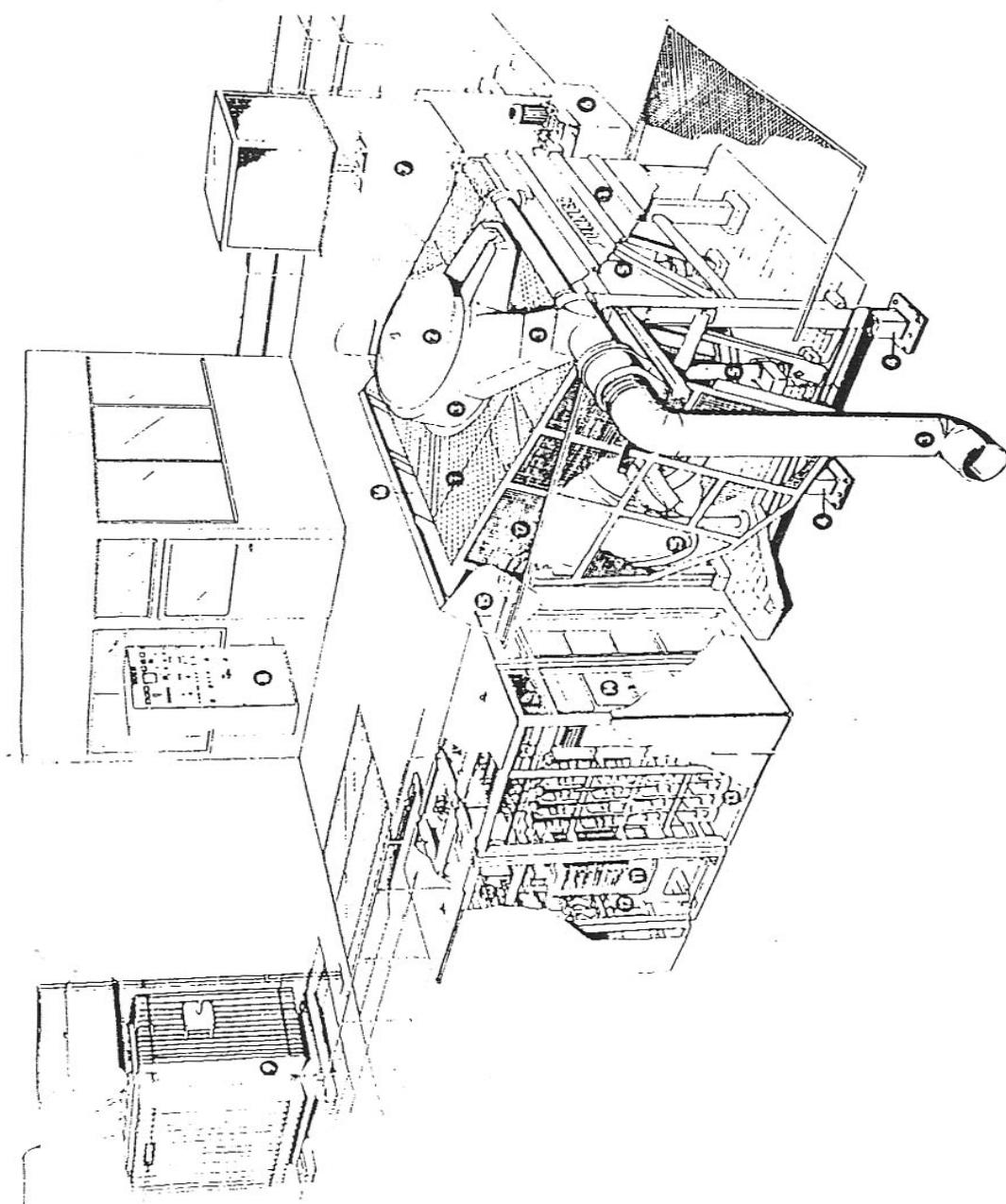
۱۳- بانک خازنی تصحیح ضریب قدرت

۱۴- ک تهویه

۱۵- کابل های انتقال قدرت

۱۶- پوشش فولادی کوره

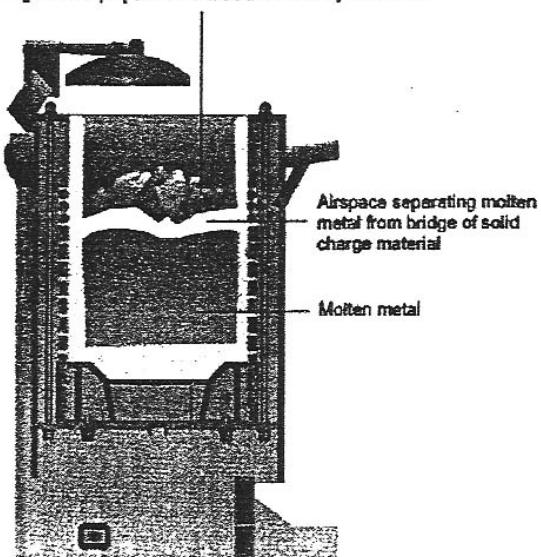
۱۷- پوشش توری مانند کوره

۱۱-۴ - مسئله «پل»^۱ در کوره های القائی

هنگامی که مقدار قابل توجهی از قراشه روی سطح مذاب بماند و داخل هم دیگر گیر کند و درون مذاب فرو نرون د ایجاد یک پوشش محکمی روی مذاب می کنند که با مذاب فاصله دارد و یک فاصله هوایی بین مذاب و این پوشش بوجود می آید که این فاصله همانند یک عایق عمل می کند و مانع از ذوب شدن پوشش می شود (شکل ۸-۴). در این حالت لحظه به لحظه دمای مذاب بالاتر می رود و این باعث می شود آستر دیرگذار کوره سریعاً از بین برود و مذاب به سیم پیچ نفوذ کرده و باعث آتش سوزی و انفجار شود.

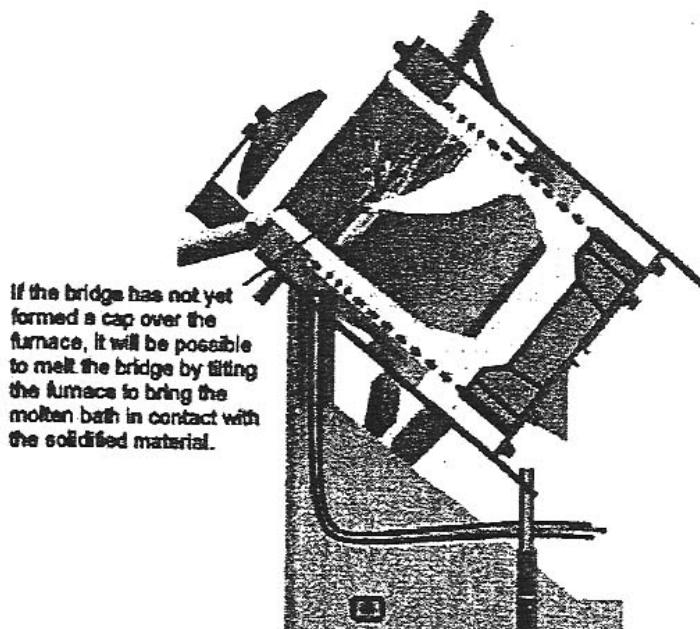
Bridging occurs when a cap forms over the top of the furnace, allowing a buildup of superheated gases in the void below. If a bridge develops power must be immediately turned off.

مسئله «پل» در هر نوع کوره القائی ممکن است بوجود آید و اپراتورهای کوره القائی می باید این مسئله را سریعاً تشخیص دهند و نحوه حل این مشکل را بدانند.

1- Bridging

استفاده از قراضه های با اندازه های مختلف و اضافه کردن آرام آرام به مذاب تا حد زیادی می تواند از ایجاد این مشکل جلوگیری کند.

هنگام رخ دادن چنین مساله ای می باید به سرعت کوره بی برق شود و اگر پل به طور کامل بسته شده است بهترین راه این است تا سرد شدن کامل مذاب صبر کرد. زیرا فشار مذاب بسیار بالا رفته و اگر منفذی در پل ایجاد شود مذاب با فشار به بیرون فوران می کند و باعث آتش سوزی می شود. اگر پل به طور کامل محکم و سفت نشده باشد می توان کوره را تا ۴۵ درجه چرخاند تا مذاب پل را مذاب کند و مشکل حادی ایجاد نشود. در این حالت نیز باید کوره خاموش باشد و پرسنل را کنار کوره کنار بروند. تحت هیچ شرایطی نباید از جوش اکسیژن برای سوراخ کردن پل استفاده کرد.

پس از اینکه کوره را چرخاندیم ومذاب ، پوشش پل را ذوب کرد کوره رابه حالت اول برمی گردانیم و اگر شرایط زیربرقرار بود از روشن کردن کوره خودداری باید کرد در غیر این صورت می توان به کار آدامه داد:

۱- اگر وسیله ایمنی اتصال زمین خطای داده باشد نشان دهنده عیب در آستر است

و نباید کوره را روشن کرد.

۲- تفاله زیاد تراز حد معمول در سطح مذاب دیده می شود که نشان دهنده از بین رفتن

بیش از حد آستر می باشد و کوره را نباید روشن کرد.

۳- درجه حرارت آب درون سیم پیچ از حد معمول بیشتر باشد.

به هر صورت پس از ایجاد پدیده پل بهتر است کوره رابه سرعت تخلیه کرد و آستر کوره را تعویض کرد .

نشانه های بروز پدیده پل:

بهترین نشانه پدیده پل در کوره های القایی ذوب این است که عمل ذوب بیش از حد معمول طولانی شود و افزایش قدرت نیز تاثیری نداشته باشد. نشانه دیگر ، ایجاد شعله های آبی رنگ در سطح مذاب می باشد (در مذاب های آهنه) زیرا در این حالت بین ذوب و آستر کوره یک فعل و انفعالات شیمیایی صورت می پذیرد (تحت دمای خیلی بالا) که باعث ایجاد مونواکسید کربن می شود که این گاز نیز باعث ایجاد شعله های آبی رنگ می شود.

۱۲-۴- خطرقراضه های مرطوب

اگراب با مذاب درتماس باشد با نسبت حجمی ۱ به ۱۶۰۰ به بخار تبدیل شده واین افزایش حجم باعث ایجاد انفجار وپاشش به مذاب اطراف می شود و باعث ایجاد آتش سوزی می شود . پس می باید درانتخاب قراضه های دقت لازم به عمل آید. دربعضی از کارخانه های ریخته گری بزرگ حتی قبل ازاینکه قراضه را درون کوره بریزند توسط یک کوره معمولی با سوخت فسیلی عملی پیش گرم کردن قراضه انجام می شود که این کارباعث می شود رطوبت وروغن این قراضه گرفته شود ومشکلی برای کوره القائی ایجاد نشود.

فصل پنجم

اصول جبران سازی بار و متعادل کردن آن

۱-۵ - مقدمه

کوره های القائی فرکانس شبکه که در صنعت به منظور ذوب کردن فلزات بکارمی روند معمولاً دارای ضریب قدرت بسیار پائینی می باشند و همچنین اکثر آنها دوفاز کارمی کنند و به علت توان نسبتاً بالای کوره ها می باید این بار بروی سه فاز تقسیم گردد. در این بخش به بررسی مدارهایی که برای حل این دو موضوع ارائه می شود می پردازیم.

۲-۵ - تصحیح ضریب قدرت و جبران سازی {۱۰,۲}

جبران بار عبارتست از مدیریت توان راکتیو که به منظور بهبود بخشیدن به کیفیت تغذیه در سیستم های قدرت انجام می گیرد. اصطلاح جبران بار در جایی استعمال می شود که مدیریت توان راکتیو برای یک بار تنها (یا گروهی از بارها) صورت پذیرد و وسیله جبران کننده معمولاً در محلی که در تملک مصرف کننده قرار دارد، در نزدیک بار نصب شود (در سیستم های قدرت در پست های توزیع).

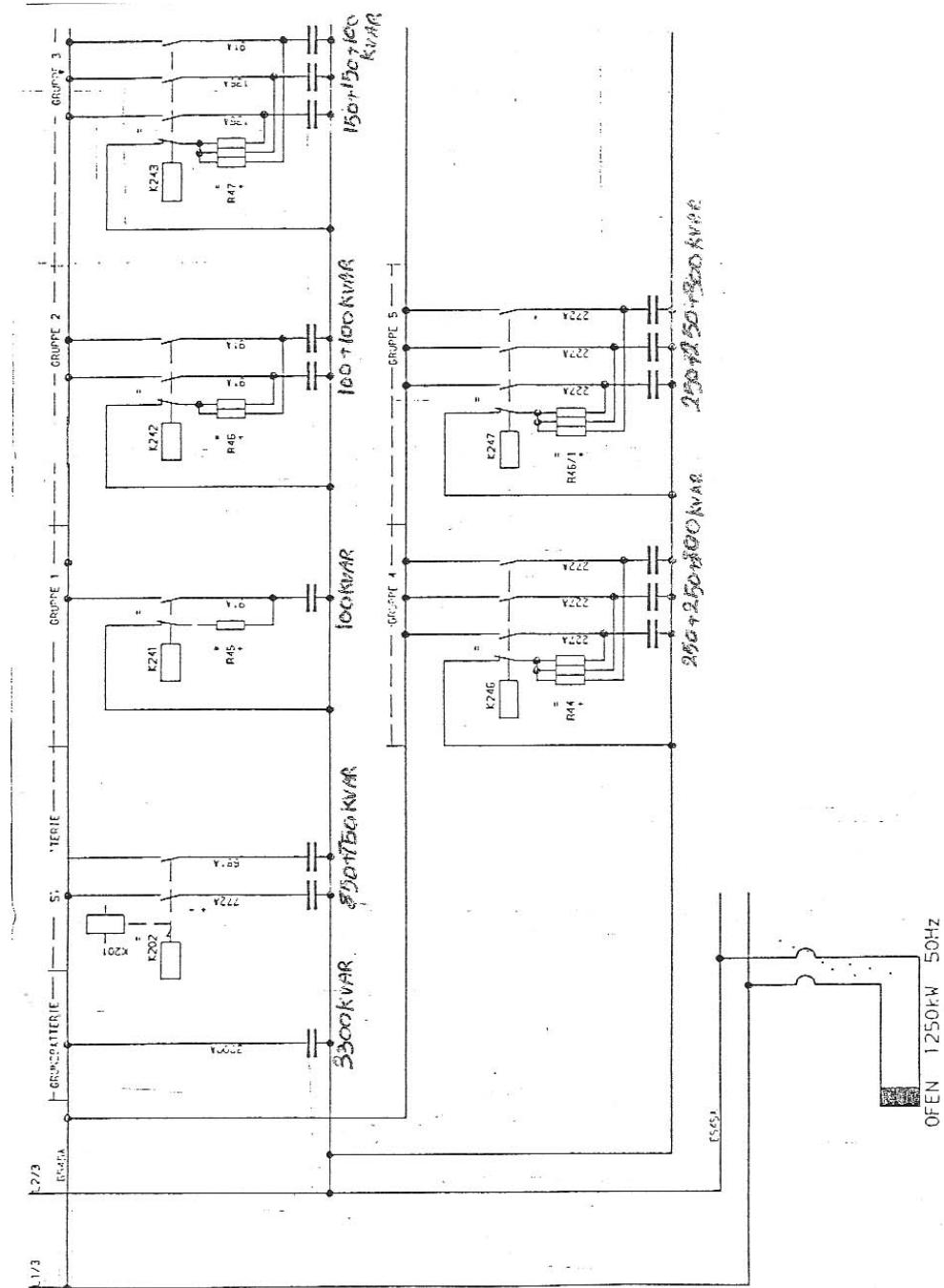
اغلب بارهای صنعتی از جمله کوره های القائی، دارای ضریب توان پس فاز هستند یعنی توان راکتیو جذب می نمایند. بنابراین جریان بار مقدارش از آنچه که برای تامین توان واقعی ضرری است بیشتر خواهد بود. تنها توان اکتیو است که سرانجام در تبدیل انرژی مفید بوده و جریان اضافی نشان دهنده ائتلاف است که مشتری نه تنها با استی بهای هزینه

اضافی کابلی که آن را انتقال می دهد بپردازد بلکه تلفات ژولی اضافی ایجاد شده در کابل تغذیه را نیز می پردازد. موسسات تولید کننده همچنین دلیل کافی برای عدم ضرورت توان راکتیو غیر ضروری از ژنراتورها به بار، را دارند و آن این است که ژنراتورها و شبکه های تغذیه بسیار مشکل خواهد بود. تعریفه های برق تقریبا همواره مشتریان صنعتی را به واسطه بارهای با ضریب توان پائین آنها جریمه می نمایند و این عمل سالیان متمادی انجام گرفته و در نهایت منجر به توسعه گستردگی سیستم های اصلاح ضریب توان در مرکز صنعتی شده است.

در مورد کوره های القایی این مشکل به علت پائین بودن ضریب قدرت (در حد ۱۵٪) به مراتب حادتر می باشد و به همین دلیل می باشد از مدارهای مناسب جهت تصحیح ضریب قدرت استفاده کرد. همانگونه که ذکر شد در این نوع کوره ها معمولاً ۴۰ درصد از کل ظرفیت مورد نیاز توان راکتیو توسط بانک های خازنی ثابت تامین می شود و ۶۰ درصد مابقی توسط بانک های متغیر با ظرفیت های پائین تامین می شود زیرا همزمان با افزایش بار کوره، توان راکتیو نیز اضافه می شود دونیاز است تا مقدار خازن بیشتری وارد مدار شود بنابراین می باشد پله ها حتی المقدور کوچک انتخاب شود. خازن ها توسط رگولاتورها وارد و خارج می شوند.

- یک نمونه عملی از تصحیح ضریب قدرت

برای آشنایی بیشتر با این نوع مدارها یک نمونه عملی از تصحیح ضریب قدرت توسط بانک خازنی ثابت و متغیر در شکل (۱-۵) مشخص است.

این مداربرای تصحیحی ضریب قدرت یک کوره القائی ذوب فرکانس شبکه بدون هسته با ظرفیت وزنی ۵ تن و ظرفیت توان مصرفی حداقل ۱۲۵۰ کیلو وات می باشد. با توجه به ضریب قدرت حدود ۱۷^۰ این کوره توان راکتیوی در حدود ۷۲۰۰ کیلو وات برای تصحیح ضریب قدرت این کوره مورد نیاز می باشد ه با توجه به آنچه ذکر شد در حدود ۴۶ درصد این توان (یعنی حدود ۴۰ درصد) . توسط یک بانک خازنی ثابت با ظرفیت ۳۳۶ کیلو وار و مابقی توسط خازن های با ظرفیت های ۸۵۰ ، ۷۵۰ ، ۳۰۰ ، ۲۵۰ و ۱۰۰ کیلو وار جبران می شود. همان گونه که قبل ذکر شد و در شکل نیز مشاهده می کنید به منظور ایمنی ، برای هر خازن یک مقاومت در نظر گرفته شده که به محض خروج آن خازن از مدار، دو سر آن را اتصال کوتاه می کند.

۵-۳- متعادل کردن بار {۲۱۰ }

اکثر سیستم های قدرت ac، سه فاز بوده و برای عملکرد متعادل طراحی می شوند. عملکرد نامتعادل منجر به ایجاد مولفه های جریان توالی صفر و منفی می گردد. این گونه مولفه های جریان اثرات نامطلوبی چون ایجاد تلفات اضافی در متاورها و مولد ها ، گشتاور نوسانی در ماشین های ac، افزایش ریپل دریکسو کننده ها ، عملکرد غلط انواع تجهیزات، اشباع ترانسفورماتور و جریان اضافی سیم زمین را به دنبال خواهد داشت .

با توجه به موارد فوق اهمیت متعادل کردن بار را در کوره های القائی (و سایر تجهیزات) درمی یابیم .

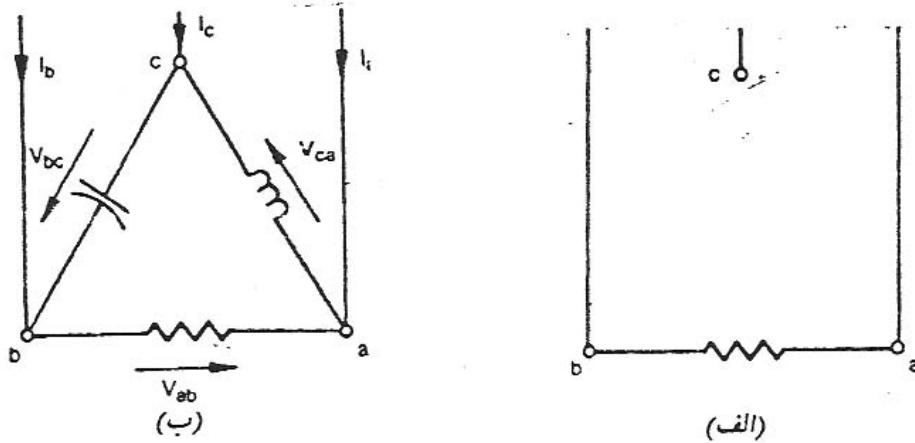
همانطور که اشاره شد اکثر کوره های القائی بصورت دوفاز کارمی کنند و می بایست بار آنها (که نسبتا قابل توجه نیز می باشد)، بروی هرسه فاز تقسیم شود . برای این منظور از مدار متعادل کننده که شامل یک سلف و یک خازن می باشد استفاده می شود . در ادامه ، ابتدا اصول این روش را بیان می کنیم و در آنها نیز نمونه ای عملی از این مدار را ارائه خواهیم داد .

۱-۳-۵- مدار متعادل کننده ایده آل

به عنوان اولین قدم درجهت متعادل کردن بار کوره ، بار دو فاز R_L را در نظر می گیریم (شکل ۲-۵) که در واقع همان بار ما (کوره القائی) می باشد که ضریب توان آن توسط خازن های اصلاح ضریب توان به « یک » (تقریبا) رسیده و می توان آن را به صورت یک مقاومت خالص فرض کرد . برای آنکه بتوانیم این بار را به سه فاز تقسیم کنیم می باید امپدانس هایی را مطابق شکل (۲-۵-ب) به صورت مثلث به این بار اضافه کنیم .

$$X_C = -j\sqrt{3}R_I. \quad (1-5)$$

$$X_L = -j\sqrt{3}R_I. \quad (۲-۵)$$

دیاگرام جریان های خط و برای ولتاژهای سه فاز در شکل (۳-۵) نشان داده شده است.

جریان های خطوط نه تنها متقارن هستند بلکه با ولتاژ های مربوط به خودشان هم فاز

نیزی باشند، طوری که هر فاز سیستم تغذیه با اتصال ستاره، یک سوم کل توان را

تامین می کند و هیچ نیازی به تغذیه توان راکتیو نمی باشد و مدار معادل ما شامل مقاومت

های با اتصال ستاره خواهد بود که هر کدام دارای امپدانس R_L می باشد (شکل ۴-۵).

توان کل برابرا است با که در آن V مقدار موثر ولتاژ فاز - نول سیستم تغذیه است که

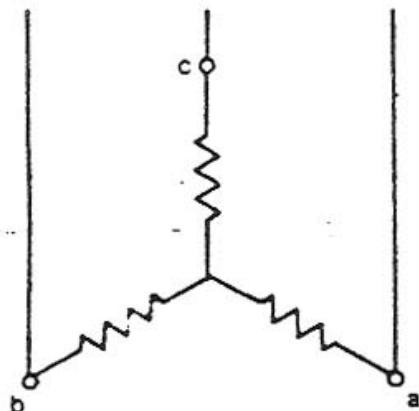
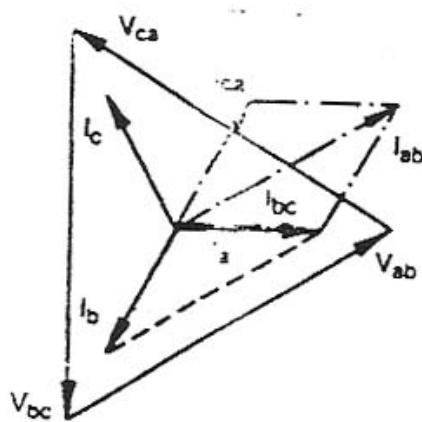
فرض شده است متقارن باشد ضریب توان کل و ضریب توان هر فاز سیستم تغذیه برابر

واحد است، گرچه جریان ها در سه شاخه اتصال مثلث نامتعادل هستند یک تعادل توان

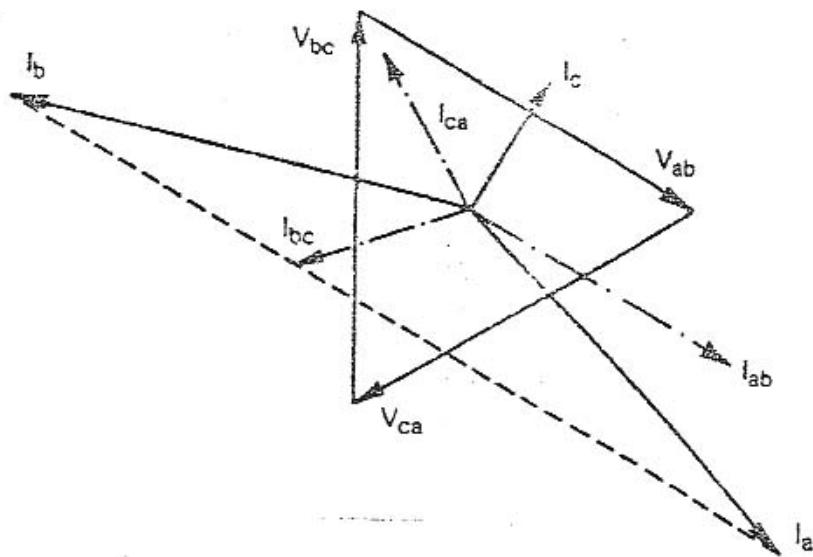
راکتیو در درون اتصال مثلث وجود دارد که در آن توان راکتیو تولید شده توسط خازن واقع

بین خطوط b و c ، باعث توان جذب شده توسط اندوکتانس واقع بین خطوط c و a برابر

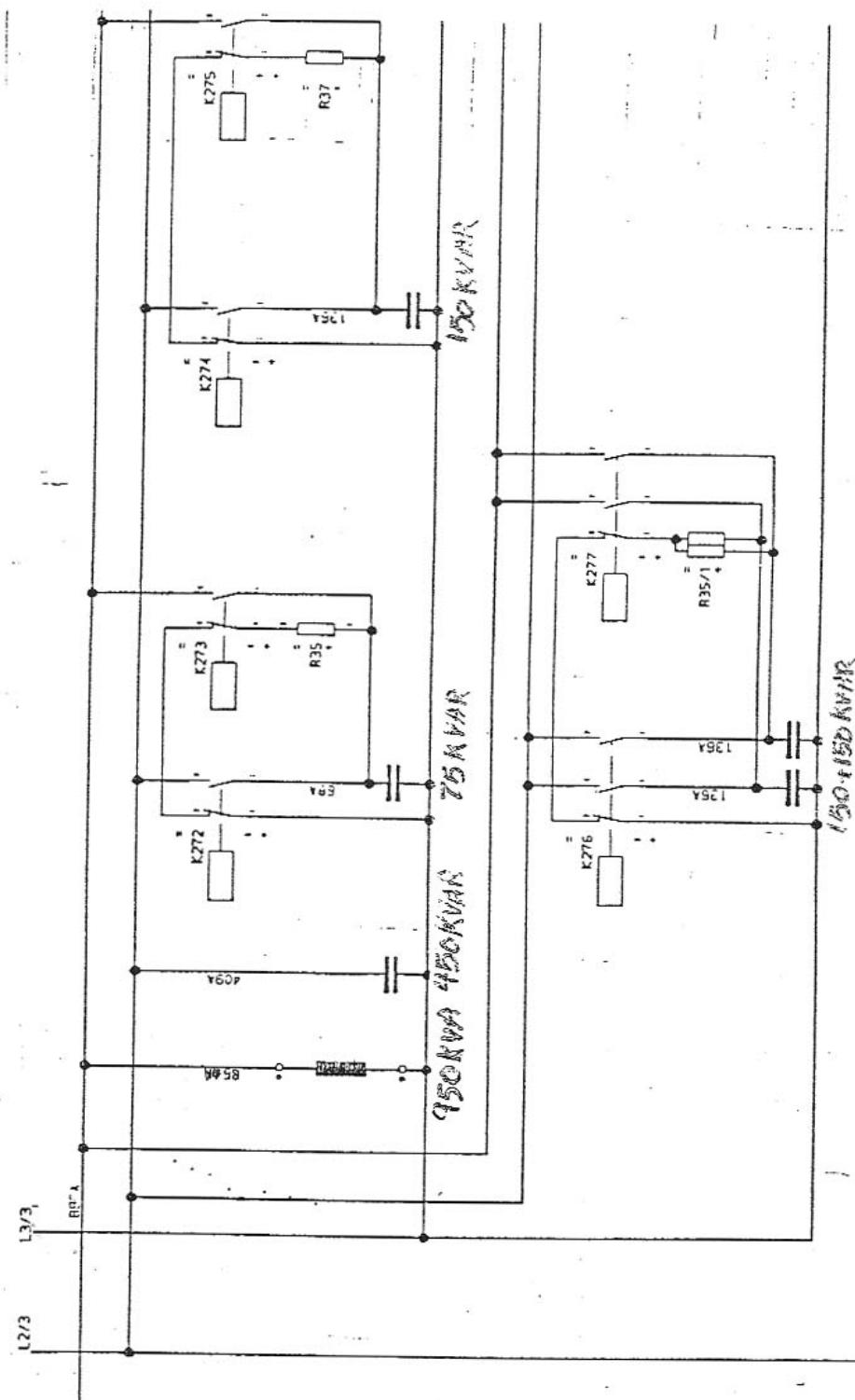
است طوری که سیستم تغذیه توان راکتیو جذب و یا تولید نمی کند.

حقیقتی که می باشد همواره درنظر گرفته شود این است که این مدار متعادل کننده همواره باید با ولتاژ توالی مثبت تغذیه شود در غیر این صورت جریان های خطوط و جریان های شاخه ها در اتصال مثلث هر دو نامتعادل هستند گرچه توان کل مقدارش تغییر نمی کند و همان مقدار می ماند و توان را کتیوی توسط سیستم جذب و یا تولید نمی شود ولی ضریب توان در هیچ کدام از سه فاز سیستم تغذیه برابر واحد نیست . (شکل ۵-۵)

در شکل (۶-۵) مدار متعادل کننده همان کوره الکایی ۵ تنی را ملاحظه می کنید که مشکل از یک سلف ثابت با قدرت (KVA) ۹۵۰ و یک خازن ثابت با قدرت (KVAR) ۴۵۰ و چهار عدد خازن که در موقع لازم وارد مدار می شود می باشد . ملاحظه می کنید که سلف مذکور بین دو فاز L_1 و L_2 وهم بین L_1 و L_2 قرارداد و با تغییر آنها می توان طرفیت مورد نیاز سلف و خازن ثابت را بدست آورد .

فصل ششم

انتخاب مشخصات اصلی کوره های الگائی ذوب

۶- مقدمه

در این فصل به بحث درمورد نحوه انتخاب مشخصات اصلی کوره های القایی ذوب می پردازیم. دربین مشخصات کوره های القایی انتخاب فرکانس مهمترین گزینه برای انتخاب نوع کوره القایی می باشد زیرا خود فرکانس عامل تعیین کننده ای در انتخاب سایر پارامترهای کوره می باشد. در ضمن انتخاب خود فرکانس به عوامل متعددی مربوط می باشد که باید با دقت مورد توجه قرار گیرد. انتخاب مناسب و بهینه فرکانس می تواند ازبروز مشکلات بعدی جلوگیری کند.

۶- انتخاب مشخصات ظاهری کوره

مواردی که در ابتدای طراحی بایستی مورد نظر و توجه قرار گیرند شامل هندسه سیم پیچی، نوع ماده نسوز (دیرگذریا آستر) و جنس و شکل ظاهری هدایت کننده ای شارمی باشند. هندسه سیم پیچی براساس ظرفیت کوره (kg) و فرکانس انتخابی تعیین می شود و قطردهانه کوره نیز برهمین اساس طراحی می شود. مواد دیرگذار نیز براساس ماده ذوب شدنی و فرکانس کار^۱ از بین مواد موجود (اسیدی - بازی - خنثی) انتخاب می شوند.

۱- فرکانس کارشده بهم خوردن مذاب و درنتیجه عمر ماده نسوز را تعیین می کند

۶-۳- انتخاب فرکانس مناسب {۴}

در ذوب القائی انتخاب فرکانس مناسب مهمترین نکته در ام رطراحی کوره برای یک منظور خاص می باشد. در نگاه اول شاید به نظر برسد که استفاده از فرکانس شبکه با توجه به همیشه در دسترس بودن آن بسیار مقرن به صرفه خواهد بود. با این وجود بررسی دقیق تر نشان می دهد که در برخی موارد این انتخاب نمی تواند انتخاب بهینه باشد.

بطور کلی پارامترهایی که در انتخاب فرکانس کوره ها موثر می باشند عبارتند از :

هزینه :

قیمت تجهیزات مناسب با افزایش فرکانس زیاد می شود که البته اخیراً با پیدایش مبدل های فرکانسی با راندمان بالا تفاوت قیمت بین تجهیزات فرکانس شبکه و فرکانس متوسط چندان چشمگیر نیست .

تعداد دورسیم پیچ:

با توجه به رابطه (۱-۶)

$$E = 4.44 f \cdot \phi \cdot N \quad (1-6)$$

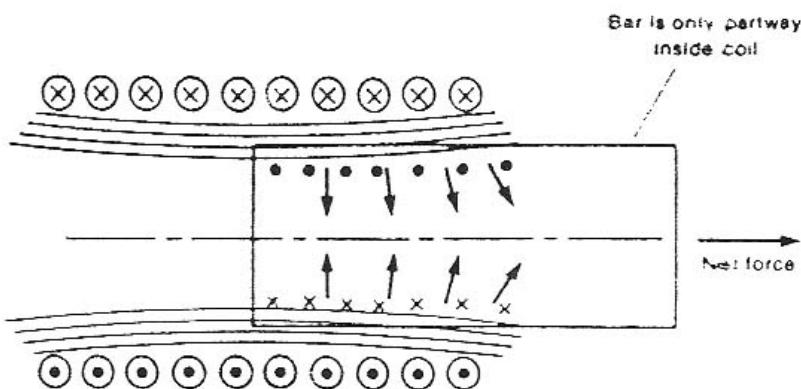
ملاحظه می شود که تعداد دورسیم پیچ با فرکانس رابطه معکوس دارد و این بدان معناست که در فرکانس پائین از تعداد دوربیشتری برای اتصال قدرت یکسان باید استفاده شود که خود مستلزم استفاده از هادی های با ضخامت کمتر و در نتیجه مجرای عبور آب

تنگتر خواهد بود که امکان گرفتگی مجرای آب بیشتر می گردد. از طرف دیگر بالا بودن فرکانس، ولت بر دورسیم پیچ را افزایش داده و می تواند مشکلاتی در عایق بندی آن ایجاد نماید.

- ایجاد نیروی مکانیکی و مساله تلاطم مذاب :

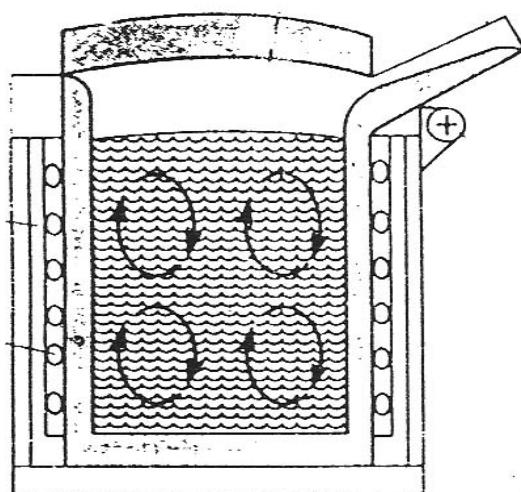
یکی از پارامترهای دیگر برای دقت در انتخاب فرکانس، نیروی مکانیکی در قطعه کار می باشد. این نیرو همان نیرویی است که در موتورهای الکتریکی و رله ها ایجاد می شود که براساس نیروی ایجاد شده بروی سیم حامل جریان می توان آن را بیان کرد: این نیرو بصورت جاذبه می باشد هنگامی که جهت جریان ها مخالف هم باشد و به صورت دافعه می باشد هنگامی که جهت جریان ها مخالف هم باشد و به صورت دافعه می باشد هنگامی که جریان ها هم جهت باشند در سیم پیچ القائی نیزهادی هم جوار برهم نیرو وارد می کنند و هم چنین چون در قطعه کار نیز جریان برقرار می شود، نیروئی نیز بین سیم پیچ و قطعه کار ایجاد می شود. این نیروها تمایل دارند که محل بار را در سیم پیچ تغییر دهند. حال اگر بار مرکز سیم پیچ قرار نگیرید و نیروها متعادل نباشد باعث خم شدن و انحراف سیم پیچ خواهند شد. اگریک ماده غیر مغناطیسی استوانه ای را درون یک سیم پیچ قرار دهیم، مشاهده می شود که اگر این ماده در مرکز سیم پیچ قرار گیرد نیروهایی وارد بربار بصورت داخلی می باشند و به صورت عمود بر سطح جانبی ولی نیروهایی وارد بر لبه ها به صورت کاملاً عمود بر سطح نمی باشند اما متقارن هستند بنابراین نیروی خالصی دربار نخواهیم

داشت . حال اگر مانند (شکل ۱-۶) بار در مرکز قرار نگیرد نیروها کاملاً به صورت بیرون زننده می باشند و در نتیجه این نیرو قطعه را بیرون پرتا ب می کند بنابراین در گرمايش بارهای غیر مغناطیسی ، به دلیل این اثر اغلب به فراهم کردن مسائلی برای نگهداشتن بار در سیم پیچ نیاز داریم .

نیروی خالص در یک بار مغناطیسی عکس آنچه در بارهای غیر مغناطیسی است می باشد، در اینجا نیروی جاذبه اضافی بین بار و سیم پیچ وجود دارد. هنگامی که این نیرو بزرگتر از نیروی دافعه شود بار بداخل سیم پیچ جذب می شود. از اثر این نیروها در یک سیستم گرمایشی پیشرفتی برای سخت کاری میله های فولادی استفاده شده است بدین ترتیب که میله های فولادی که دارای خاصیت مغناطیسی می باشند از یک سو از انتهای آنها در سیم پیچ جذب می شوند و در طول حرکت در طول سیم پیچ گرم می شود تا دمای بالاتر از نقطه کوری و در این دما که خاصیت مغناطیسی خود را ازدست می دهند ، توسط سیم پیچ دفع می شوند و یک سیستم نقاله را تشکیل می دهند. در فرکانس های پائین این نیروی ایجاد شده به مراتب قویتر است . دلیل این موضوع این است که عمق پوستی

در فرکانس های پائین تربزرگتر است و بنابراین کanal مقاومتی کمتر می شود ولذا برای تولید همان اثر گرمایی جریان بیشتری القاء می شود ($P=RI^2$). در فرکانس های بالاتر نیروهای مکانیکی کمتر است بنابراین در فرکانس های پائین ، سیم پیچ نیاز به نگهدارنده های قوی دارد. این نیروهای مکانیکی در کل باعث بهم خوردن مذاب می شود که یکی از مزایای کوره های القائی به شمار می رود زیرا باعث می شود در آخر یک آلیاژ یکنواخت داشته باشیم . البته باید دقیق شود که بهم خوردن شدید مذاب عمر آستر کوره را کم می کند و در بعضی موارد نادر برای آلیاژها مضر می باشد. برای تعیین دقیق آلیاژ بدین صورت عمل می شود که یک نمونه از ذوب گرفته می شود و توسط دستگاهی به نام « اسپکترومتر » مقدار دقیق عناصر تشکیل دهنده آن تعیین می شود و کمبود هر کدام از آنها را فوراً جبران می کنند که به محض اضافه کردن مواد ، به علت تلاطم شدید ، این کمبود در تمام قسمت های ذوب جبران می شود . (شکل ۲-۶).

- مساله راه اندازی :

در کوره های القائی با فرکانس پائین به خاطر کم بودن نسبت حجم قطعه به عمق پوستی راه اندازی کوره مشکل و گاهی غیرممکن خواهد بود که از این نظر برای رفع این مشکل حداقل ۱۵ تا ۲۰ درصد کل ظرفیت کوره باید قبل از ذوب گردیده باشد. اما در فرکانس بالاتر دیگر مساله راه اندازی مطرح نخواهد بود.

- راندمان :

راه اندازی ضعیف در فرکانس پائین راندمان ذوب را پائین می آورد . در مقابل ، راندمان مبدل فرکانس و همچنین تلفات بیشتر در خازن ها و تلفات اضافی در سیم پیچ به همراه افت ولتاژ بیشتر در شین های ولتاژ در کوره های فرکانس متوسط قابل توجه می باشد.

- نسبت توان به وزن تولید:

به علت وجود مساله تلاطم در مذاب در کوره ها فرکانس پائین ، نسبت توان مصرفی به وزن تولید مذاب باید مقدار کمی در نظر گرفته شود. مثلا یک کوره ۶ تنی فرکانس شبکه با قدرت 1500 kW دارای خروجی در حدود $2/5 \text{ t/h}$ می باشد. حال اگر بخواهیم نرخ تولید را به 5 t/h برسانیم بایستی قدرت به 3000 kW برسد ولی به علت همان تلاطم شدید ظرفیت کوره را باید 15 ton در نظر گرفت . در کوره های با فرکانس بالاتر نسبت توان به

وزن تولیدی بالاتر می رود بطوریکه برای تولید ۲/۵ تن مذاب در فرکانس ۱۵۰ هرتز تنها

به یک کوره ۳ تنی نیاز خواهیم داشت.

به طور کلی انتخاب فرکانس مناسب نیاز به یک بررسی مهندس دقیق و میزان کردن هر

کدام ازمایا و محسن هر فرکانس برای هر انتخاب می باشد.

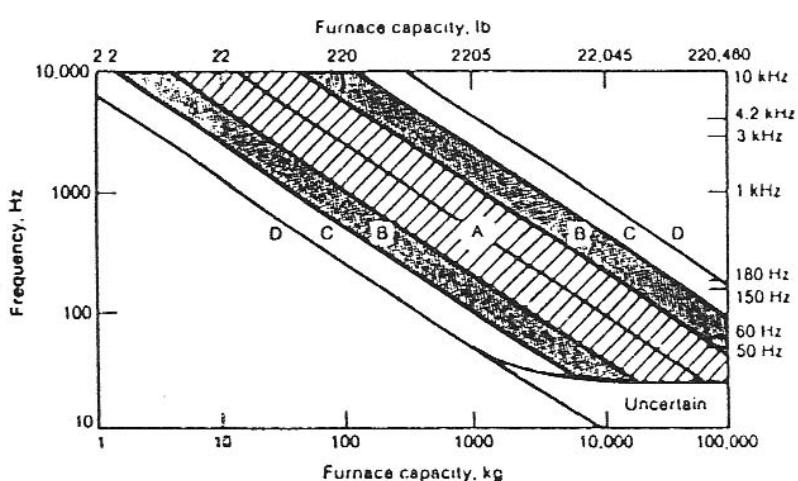
فرکانس های استاندارد در دسترس ۵۰/۶۰ هرتز ، ۱، ۳، ۴، و ۱۰ کیلو هرتز می باشند.

فرکانس های سه برابر شبکه در قیاس با دیگر فرکانس ها متوسط از جذبیت چندانی

برخوردار نیست . چرا که باید مساله هارمونی ها در منابع تغذیه کوره به دقت مورد توجه

قرار گیرند. منحنی تقریبی که می تواند در انتخاب فرکانس کوره ها مفید واقع گردد در زیر

آمده است :

شکل (۳-۶) انتخاب فرکانس با توجه به ظرفیت کوره

A: حوزه پیشنهادی

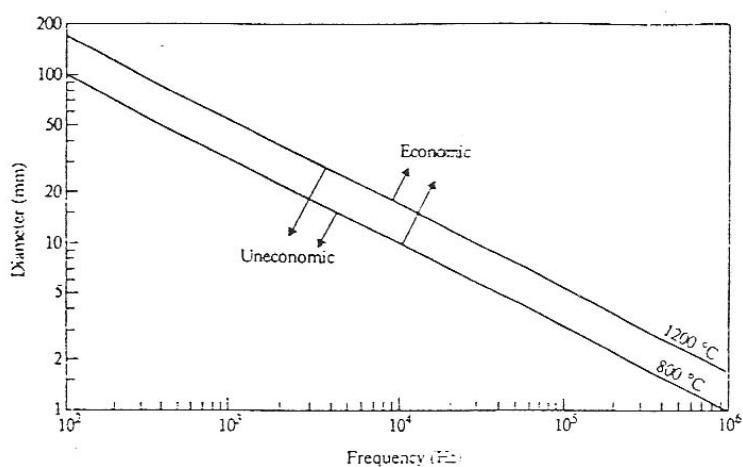
B: استفاده با احتیاط

C: فرکانسی که استفاده شده است ولی پیشنهاد نمی شود.

D: اکیدا استفاده نگردد

- اندازه مواد ذوب شدنی:

کوره های فرکانس پائین برای ذوب قراضه های صنعتی کوچک مناسب نیستند. اگر مجبور به استفاده از این نوع قراضه - شیم کوره های فرکانس متوسط توصیه می شود با توجه به شکل (۴-۶) وجدول (۱) می توان با توجه به قطرقطعه ذوب شدنی فرکانس مناسب را انتخاب کرد.

فرکانس پیشنهادی	قطر قطعه ذوب شدنی
۱۰ KHz	۲۸ mm تا ۹ mm
۶ KHz	۵۱ mm تا ۱۴ mm
۳ KHz	۶۴ mm تا ۱۹ mm
۱ KHz	۱۰۲ mm تا ۴۴ mm
۵۰۰ Hz	۱۱۴ mm تا ۷۶ mm
۲۰۰ Hz	۱۵۲ mm تا ۹۵ mm
۶۰ Hz	و بیشتر ۱۲۷ mm

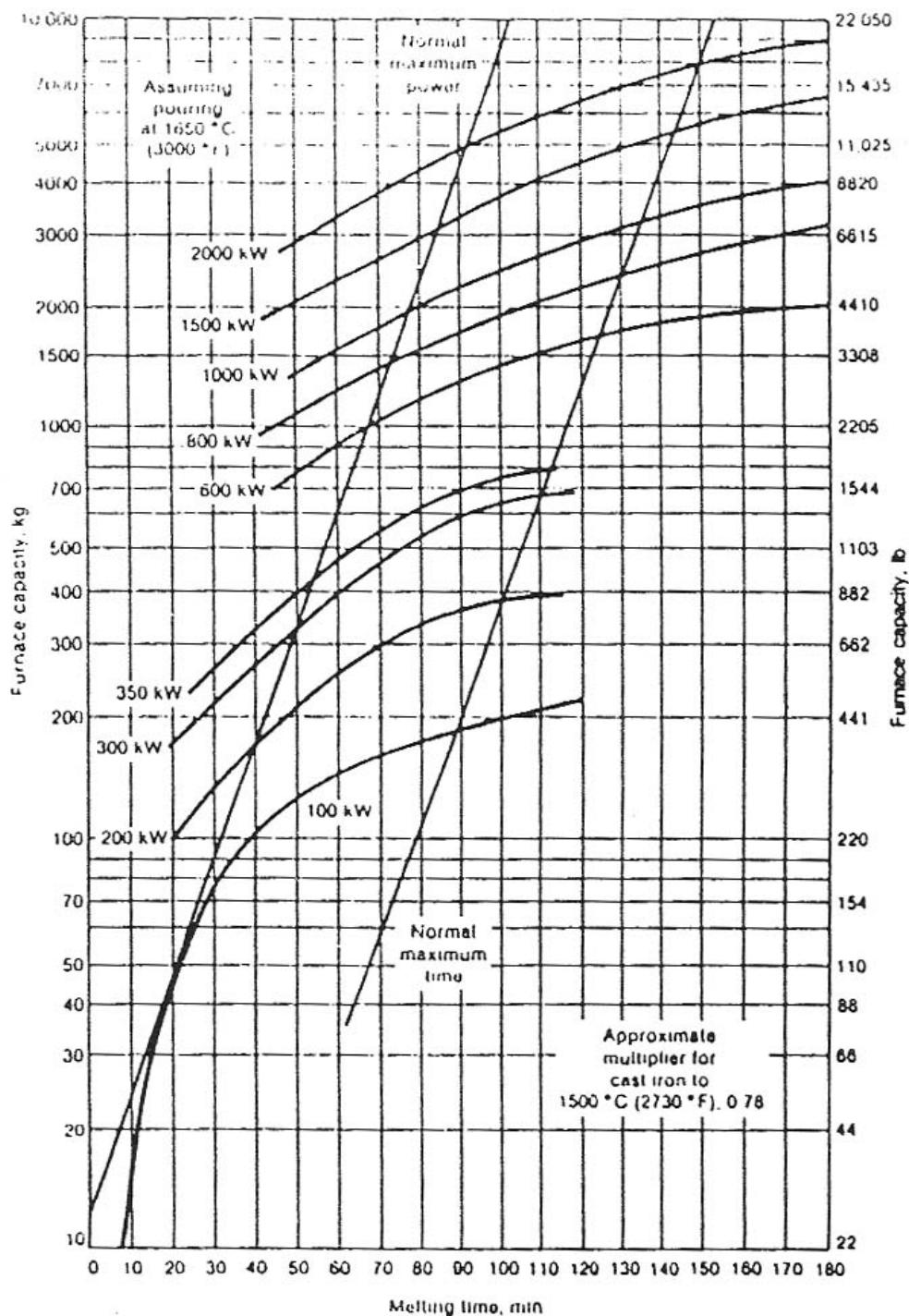
۶-۴- انتخاب توان مورد نیاز

عاملی که در تعیین توان مورد نیاز کوره الگای ذوب مهمترین نقش را دارد نرخ تولید کوره (ton/hour) می باشد. برای تعیین توان کوره می توان از شکل (۶-۴) استفاده کرد. این شکل رابطه بین ظرفیت کوره های مختلف، زمان ذوب و توان مورد نیاز برای کوره را به منظور ذوب فولاد و یا چدن را نشان می دهد و همان طور که مشاهده می شود برای اکثر قسمت ها دوبرابر کردن خروجی (ton/h) مستلزم دوبرابر کردن توان کوره است.

۶-۵- انتخاب ظرفیت کوره

بطور طبیعی ظرفیت کوره وابسته به نوع و میزان تولید می باشد ولی عامل فرکانس نیز بر روی ظرفیت کوره تاثیر می گذارد بدین ترتیب که در فرکانس های پائین که عمل به هم خوردن شدید است همان طور که گفته شد نسبت توان کوره به ظرفیت کوره باید پائین باشد.

امروزه اکثر تولید کنندگان بزرگ کوره های القایی محصولات متنوعی از نظر فرکانس، ظرفیت، نرخ تولید و توان مورد نیاز تولید می کنند که مصرف کنندگان این نوع کوره ها دقیقاً می توان متناسب با نیاز خود یکی از این نوع کوره ها را انتخاب کنند. برای نمونه در جداول (۶-۲-الف تا د) مشخصات فنی انواع کوره های القایی ذوب تولید یکی از سازندگان معتبر کوره القایی می آید که برای ذوب چدن، فولاد، مس و آلومینیوم مورد استفاده قرار می گیرد {۱۰}.

ظرفیت کوره (kg)	تون ظاهری کوره (kvA)	توان نامی کوره (kW)	نرخ بارکیری کوره برای رسیدن به دمای ۱۴۵۰°C (kg/h)	صرف کوره برای رسیدن به دمای (kWht)
750	330	300	490	610
1000	390	350	590	590
1500	500	450	760	590
2000	660	600	1050	570
3000	830	750	1300	570
4000	1100	1000	1800	550
5000	1370	1250	2250	550
6000	1800	1600	2900	550
8000	2350	2100	3800	550
10000	2900	2600	4700	550
12000	3300	3000	5550	540
16000	4650	4200	7750	540
20000	5500	5000	9250	540
24000	6600	6000	11100	540
30000	9000	8200	15100	540
40000	11000	10000	18800	530

ظرفیت کوره (kg)	توان ظاهری کوره (kv.A)	توان نامی کوره (kW)	نرخ بارگیری کوره برای رسیدن به دمای ۱۶۰۰°C (kg h)	صرف کوره برای رسیدن به دمای ۱۶۰۰°C (kWh)
750	330	250	330	740
1000	390	300	410	720
1500	500	400	560	710
2000	660	550	800	680
3000	830	650	970	670
4000	1100	900	1350	660
5000	1370	1100	1650	660
6000	1800	1400	2150	650
8000	2350	1900	2950	640
10000	2900	2300	3650	630
12000	3300	2700	2450	630
16000	4650	3600	5700	630
20000	5500	4300	6900	620
24000	6600	5200	8350	620
30000	9000	7200	1100	620
40000	11000	8900	14600	610

ظرفیت کوره (kg)	توان ظاهری کوره (kVA)	توان نامی کوره (kW)		نرخ بارگیری کوره (kg/h)		صرف کوره (kWh/t)	
		60% Cu	برنج یامس	60% Cu	برنج یامس	100% Cu	برنج یامس
		تادمای 1000°C	تادمای 1200°C	تادمای 1000°C	تادمای 1200°C	تادمای 1000°C	تادمای 1200°C
600	180	165	150	510	320	320	460
900	240	220	200	730	460	300	430
1200	300	275	250	650	610	290	410
1800	450	400	350	1420	900	280	390
2400	575	520	450	1850	1150	280	390
3600	850	770	700	2750	1800	280	380
5000	1250	1120	1000	4000	2650	280	380
6000	1400	1250	1100	4450	2900	280	380
7500	1650	1500	1350	5350	3550	280	380
10000	2100	1900	1700	6800	4450	280	380

ظرفیت کوره (kg)	توان ظاهری کوره (kvA)	توان نامی کوره (kW)	نرخ بارگیری کوره برای رسیدن به دمای 700°C (kg/h)	صرف کوره برای رسیدن به دمای 700°C (kWh/t)
800	300	240	420	570
1000	365	290	530	560
1500	540	430	800	540
1650	690	550	1050	520
2300	850	680	1300	520
2800	1000	800	1520	525
3500	1120	900	1740	515
4500	1250	1000	1950	515
5500	1800	1200	2330	515
7500	2250	1800	3500	515
10000	2880	2300	4500	510
12000	3320	2650	5200	510
15000	3750	3000	5900	510

فصل هفتم

نتیجه گیری و پیشنهاد

امروزه تقریباً کوره های با سوخت فسیلی ابزاری منسخ شده به حساب می آیند و با توجه به مزایای فراوان کوره های القائی صنایعی مانند صنعت ذوب ، سخت کاری ، جوشکاری ، فورجینگ و سایر کاربردها ، استفاده از این کوره ها به عنوان جزء لاینفک صنعت محسوب می شود.

درمورد استفاده و انتخاب نوع و مشخصات فنی این کوره ها برای اهداف خاص می باشد
دقت فراوان صورت پذیرد. در عمل دقیقا فراوان صورت پذیرد . در عمل دقیقا می باشد
مشخص شود چه نوع آلیاژی قرار است ذوب شود واستراتژی کارخانه بر روی چه ظرفیت
وزنی می باشد و هم چنین توسعه های آینده در نظر گرفته شود. سپس با توجه به مطالبی
که درمورد انتخاب مشخصات کوره های القائی اعم از فرکانس ، قدرت مورد نیاز و ... بیان
شده کلیه پارامترهای کوره را تعیین کرد. پس از آن می باشد لوازم جانبی و مورد نیاز
کوره ها را لحاظ کرد که شامل نوع و ظرفیت سیستم خنک کننده ، تعیین نوع و جنس
آسترنسوز کوره ، وسیله ایمنی اتصال زمین ، انواع رله ها و وسائل حفاظتی ، نوع و قدرت
سیستم تخلیه مذاب ، ترانسسورماتور ، سلف و خازن های مورد نیاز می باشد. درمورد نوع
کوره القائی ذوب نیاز از بین کوره های کانالی و بدون هسته باید یکی از با توجه به
مشخصات و کاربردها هر یک از آنها که در فصل دوم ذکر شد ، انتخاب کرد. اگر در کارخانه
خط تولید اتوماتیک و پیوسته موجود باشد باید از کوره های خود ریز کانالی استفاده کرد.

منابع و مراجع

- [۱] مطلبی ، ع . الکترونیک قدرت و کوره های القائی، چاپ دوم ، مرکز نشر دانشگاهی
- [۲] میلر ، تی جی . ای . کنترل توان راکتیو در سیستم های الکتریکی ، چاپ اول ، جهاد
دانشگاهی مشهد ، ۱۳۷۱
- [۳] مرکز نوآوری صنعتی ، کوره القائی ، چاپ دوم ، جهاد دانشگاهی دانشگاه اصفهان ،
۱۳۶۳
- [4] Davies ,s and et-aI. Eiements of Induction Heating ,book .Mc Graw-Hill. 1979.
- [5] Zinn s, and aI Eiements of Indution Heating ,EPRI and ASM,
3rd ED,1991
- [6] Semiation S.L and D.E Indution Heat Treatment of
steeI .ASM.1986.
- [7] Inductotherm Website:www.inductotherm.com
- [8] IEC Standard IEC 594-77
- [9] American Induction Heatig corp
Webstie:www.americanindution.com
- [10] Junker,s CaaIoges